

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXXII. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA
ÉS HÍRLEVELE – 2016. JANUÁR 10.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

1.

A JÖVŐ ÍGÉRETE

Tisztaszemű csecsemő még az új év. Vajon mivé serdül, s mivel búcsúzik majd 2016 decembere?

„Kedves Max,

Édesanyád és én még mindig nem találjuk a szavakat ahhoz, hogy elmondjuk, milyen hatalmas reményt adsz nekünk. Reméljük, mindvégig boldog és egészséges leszel az életed. Már most okot adsz nekünk arra, hogy másképp szemléljük a világot, amiben fel fogsz nőni.

Mint minden szülő, mi is azt szeretnénk, hogy szebb és jobb világban élj majd, mint a mai.

(...) A magunk részéről mindent meg fogunk tenni ezért, hogy ez így történjen, mert érted, és az utánunk jövő generációért is felelősséggel tartozunk.

Hiszünk benne, hogy minden ember egyenlő, beleértve a most születő gyerekeket és az ő gyerekeiket is. Ennyivel tartozunk nekik is, nem csak a most köztünk járóknak.”

Így kezdődik az a nyílt levél, amit Mark Zuckerberg, a Facebook-alapító és felesége, Chan tett közzé, amint megszületett várva várt babájuk decemberben. Ebben a levélben váratlan bejelentést is tettek, az emberiség érdekében lemondtak a család birtokában lévő Facebook-részvények 99 százalékaról. Minden idők legnagyobb jótékonyági felajánlása (45 milliárd dollár) a Chan Zuckerberg Initiative néven létrehozott alapítványhoz kerül.

Igen, így is lehet gondolkodni a jövőről. Pontosabban így kellene gondolkodni róla. Tudom, nem mindenki Zuckerberg, nem mindenkinek van a zsebében annyi, hogy le tudjon mondani róla. De ebben a felajánlásban – bár nagyon is sokat számít – nem is a pénz a legfontosabb, hanem a gondolat. Az a szíven ütő idea, hogy minden ember, minden gyerek egyenlő, és, hogy a jövő generációjáért felelősséggel tartozunk.

És nemcsak mi, magánemberek, szülők, nagyszülők, de minden hatalom is – fűzöm hozzá gondolatban. Az a mindenkor hatalom, amely birtokában van annak a lehetőségnek, hogy esélyegyenlőséget biztosítson minden gyereknek. Meggyőződésem, hogy ebben sokkal nagyobb a felelőssége a hatalomnak, mint bármely magánszemélynek, lett légyen is szülő vagy nagyszülő. S hogy ezt az esélyegyenlőséget miképp lehet a leginkább biztosítani? A választ álmunkból felkeltve is tudjuk! Oktatással!

Csak hogy ehhez a sikerpropaganda kevés! Márpedig a ma Magyarországon sokkal inkább az folyik, mint valódi oktatás. Miért? Mert a pedagógusoknak lassan nem marad idejük rá, mert mondvasínált és felesleges adminisztrációval sújtják őket, hogy aztán a külső-belső ellenőrzés ketrecébe zárva a hatalom lehajtott fejjű kiszolgálóiként lehajtott fejjű, csak bólogatni tudó új nemzedéket neveljenek. (Hogy az oktatási törvényről, kerettantervekről, kötelező tanmenetről, PÖCS-ről, BECS-ről, Etikai kódexről és egyéb nyálkáságokról konkrétan ne is beszéljünk.)

Mostanában dübörög a sikerpropaganda, szinte másnaponként jelenti be valaki, hogy ismét nő a pedagógusok bére. Tanítók, tanárok a megmondható, hogy mi és mennyire igaz ebből. Látszólag igen, de az életpályamoddell kapott béremelés eszméletlen munkaterhelést is hozott, ráadásul az ígéret az volt, hogy a minimálbérhez igazítják az értékállóságát, de erről később lemondtak. Pedagógusaink bére pedig még így sem éri el más felsőfokú végzettséggel rendelkező fizetésének 60 százalékát. Az oktatást, nevelést segítőket pedig még béremelést sem kaptak 2008 óta. Pedig az ő munkájuk is nagyon fontos és meghatározó az oktatáson belül. Arról sem szól a fáma, hogy az Unión belül az oktatásra fordított magyar államháztartási kiadások GDP-hez viszonyított aránya a legalacsonyabbak között van, hogy az OECD-országok viszonylatában Magyarország költi csaknem a legkevesebbet – 5564 dollárt – egy-egy tanulónak az általános iskolától a felsőfokú oktatásig tartó útjára. Hogy a 18-ról 16 évre leszállított tankötelezettségi korhatár következtében gyerekek kerülnek az iskolapad helyett a közmunkába, mert a család csak így tudja fenntartani magát, hogy a még rosszabb sorsúak hajléktalanként, képzettség és a jövő lehetősége nélkül tengődnek az utcán.

Ferge Zsuzsa szociológus szerint egyre igazságtalanabb a magyar társadalom. És nem csak a mai szegénységről van szó, a gyerekek jövőbeni életésélyeit is kockáztatja az ország.

Az Igazgyöngy Alapítvány igazgatója, L. Ritók Nóra azt mondja, húsz év kőkemény munkája kell ahhoz, hogy a generációk óta mélyszegénységben élők helyzete javuljon.

Ezt a munkát pedig mindannyiunk érdekében minél előbb el kéne kezdeni. Elkezdni pedig azzal lehet, hogy átvesszük a Zuckerberg házaspár gondolkodási módját. Mi is, a hatalom is.

A hatalomnak pedig nem propagandát kell folytatni, nem ígérgetnie kell, az ő felelőssége az, hogy megvalósítsa a jövő ígétetét!

Millei Ilona

A TARTALOMBÓL

PSZ: A pedagógusokat nem lehet megfélemlíteni

A most bejelentett béremelés csak az októberi bankszámlán jelenik majd meg, így felesleges volt ezt év elején bejelenteni. (Galló Istvánné, a PSZ elnöke)

3

4

In memoriam Varga László

Ez a kor nem tudott mit kezdeni azzal a makacs és következetes tisztességgel, ami Laci elidegeníthetetlen sajátja volt. (Földiák András, a SZEZ elnöke)

Látélet a magyar oktatásról

A kezdő tanár nettó bérét tekintve csaknem 10 ezer forinttal kapna többet kézhez, a 42 éve pályán lévő pedagógusnak pedig 20 ezer forinttal jutna több.

7

8

A gyerekszegénységről

A szegénység sújtotta kistérségekben az oktatás nem segít a problémák megoldásában, sőt mintha még inkább elvonná az esélyeket, bebetonozná őket oda, ahonnan jöttek. (L. Ritók Nóra)

A szarvasi pedagógusok arcképcsarnoka

Így szolgálhatjuk azt a nemes törekvést is, hogy az eredetileg megyei hatókörűnek indult életrajzyűjtemény egyre kiterjedtebb hatósugarúvá válhasson. (Dankó Ervin, PSZ Orsz. Ny. Tagozat)

10

11

A befőt és a spájz

Az állam előírta azt is, hogy intézményi önellátás keretében, két évente minden pedagógus munkáját értékelni kell. Az értékelést azonban meg kell küldeni az Oktatási Hivatalnak. (Szűdi János)

Mondóka

Az Önértékelési Csoport tagjai, felbátorodva az Igazgató Úr elítélő hangnemétől, sorra kértek szót, és mind politikailag, mind erkölcsileg pocskondiáztak és rágalmaztak. (Spiró György)

12

15

Árpi bácsi

Az őt feszes vigyázba merevedve tisztelgett neki, de közben döbbenően konstata, hogy a védett személy egy vödör szeméttel baktat a hátsó lépcsőház felé.

Útmutató a PSZ megújult honlapjához

A téli szünetben átalakult a Pedagógusok Szakszervezetének honlapja (www.pedagogusok.hu). Gyors és kényelmes használatához néhány útmutatót adunk a Pedagógusok Lapjában.

A főoldalon a **Belépés** gombra kattintva szakszervezeti tagjaink a **PSZ zárt oldalfületeire léphetnek be**. A belépéshez a PSZ-tagkártya száma és a tag lakóhelyének irányítószáma szükséges. (A zárt oldalfületen a tagjaink a Jogi segítség és a Kedvezmények címre kattintva értesülhetnek a legfrissebb információkról. A **Főmenübe** való visszalépéshez először a kilépés gombra, majd a feljövő **PSZ-logóra** kell klikkelni.)

Ha a honlapon bármilyen, a PSZ tevékenységével összefüggő információt keres, kattintson a **Menü** címszó alatt a „**Keresés az oldalon**” feliratra. (A felpattanó ablakba írja be a keresett kulcsszót.)

A nyitó oldal képe, illetve az elnöki köszöntő alatt található a „**Nálunk történt**” rovat, amelyet folyamatosan új információkkal töltünk fel. A naponta frissülő „**Napi hír**” az oktatással összefüggő legújabb napi információt tartalmazza.

A Menüben található „**Eseménynaptár**” alapján tájékozódhat a **PSZ aktuális eseményeiről**, rendezvényeiről. A „**Legyen tagunk!**” címszó alatt megtudhatja, hogyan lehet **belépni** a szakszervezetbe, és azt is, hogy **miért érdemes** tagnak lenni. A „**Szolgáltatásainkra**” kattintva információkat talál a PSZ-tagoknak nyújtott **kedvezményeiről**, **üdülési lehetőségeiről**.

A „**Megállapodásaink**” menüpontban találják a **Kollektív Szerződést**, valamint a **Pedagógusok Sztrájkbizottsága** **kormányal kötött megállapodását** és egyéb **jogszabályokat**.

A „**Pedagógusok Lapja**” pontra kattintva elérhető a lap internetes változata évekre visszamenőleg. Ha például a PL-2015-12-es (a tavaly decemberi lapszám) érdekli, a **dátumra kattintva** elérhető az újság internetes változata. A **nagyításhoz** a megjelenő **ikonsorban** lévő, **két ellentétes nyílra** kell kattintani. Ekkor teljes képernyőben kinyílik a lap. **További nagyításhoz** az **ikonsorban** lévő **nagyítót** kell megkeresni, majd a + (plusz, mínusz) jel még tovább nagyítja, illetve kicsinyíti a szöveget. Az újságoldalakon a jobbra és balra tartó **nagy nyilak** mutatják a **lapozás** lehetőségét.

A „**Reflektor**” rovatban viszont kategorizálva találja a híreket. A „**Közszereplések**” címszóra kattintva nézhetők, illetve hallgathatók meg a **televíziós és rádiós interjúk**. A „**Szakértői anyagok**” tartalmazzák a szakértők által készített, mélyebb **elemzéseket**. A **Lapszemlében** szokásos **heti**, az oktatással kapcsolatos **összefoglalónak** találja.

Jó böngészést kívánunk!

A romák 20 százaléka érettségizik

Ma már a roma fiatalok 20 százaléka szerez érettségit – jelentette ki a cigány diákokat segítő Roma Oktatási Alap vezetője. A 16 országban tevékenykedő szervezet tízéves működése alatt számuk megduplázódott. Már 2 százaléknyi a diplomát szerző roma diákok aránya – közölte **Szira Judit**. Elmondta: mintegy ezer fiatalot foglalkoztatnak különböző programokban, hatéves korig fejlesztési projekteket, a kisiskolásoknak szakköröket, nyelvtanfolyamokat szerveznek. A főiskolások és egyetemisták tanulmányait a tandíj mellett évi 800 euró ösztöndíjjal segítik.

Educatio 2016 – oktatási szakkiállítás januárban

Idén is megrendezik az Educatio oktatási szakkiállítást, amely január 21–23-án immár 16. alkalommal segíti a felvételizőket abban, hogy megtalálják a nekik leginkább megfelelő képzést. A szervezők által az MTI-hez eljuttatott összegzés szerint a fővárosi SYMA rendezvényközpontban több mint száz oktatási intézmény mutatja majd be kínálatát.

Az Educatio kiállításon az érdeklődők az egyetemek, főiskolák standjainál megismerkedhetnek a többi között a felvételi követelményekkel, a választható tárgyakkal, a kollégiumi lehetőségekkel, a juttatásokkal, ösztöndíjakkal, a hallgatói étellel vagy akár az elhelyezkedési esélyekkel is. A válaszokat a lehető leghelettebb forrásból kaphatják meg a kilátogatók, a pavilonoknál az intézmények jelenlegi hallgatóit is kérdezhetik, akik a hasznos információkon kívül megosztják velük saját tapasztalataikat. Az eseményen külföldi egyetemek, szakképző intézmények, nyelviskolák is bemutatkoznak, továbbá az első ízben felvételizők mellett a mester- és doktori képzések iránt érdeklődők is megtalálhatják álmaik intézményét. A rendezvény a szülők, pedagógusok, intézményvezetők számára is hasznos esemény lehet – írták. A belépés minden látogató számára ingyenes, további információ a www.educatiokiallitas.hu oldalon található.

Pihenőnapok, munkanapok

2016-ban nem leszünk elkényeztetve munkaszüneti napok, és pihenőnapok szempontjából. Három ünnepnap, május 1., augusztus 20. és október 23. is hétfővére esik, és csak két négynapos hosszú hétfőgénk lesz ebben az évben. Március 15. keddre esik, így 14., hétfő pihenőnapnak számít, amit majd március 5-én, szombaton pótolunk be. A másik négynapos ünnep mindenszentekkor lesz, ugyanis november 1. szintén keddi napra esik. Az október 31-ei pihenőnapot október 15-én kell majd ledolgoznunk. A karácsony sem lesz túl hosszú, ugyanis pont vasárnapra és hétfőre esik, így 27. kedd már munkanap lesz. Mikor kell ledolgozni a pihenőnapokat? Március 5. (szombat) munkanap, március 14. (hétfő) pihenőnap; október 15. (szombat) munkanap, október 31. (hétfő) pihenőnap.

OLVASD, ÉS ADD TOVÁBBI!

A Pedagógusok Lapja évi előfizetési díja 5 százalék áfával 4500 forint. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek csekket postázunk. Az egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 120 000 forint, a féoldal 60 000, a negyedoldal 30 000 forint. Minden egyes díjtételt 27 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 1. napja.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Az OKÉT tevékenységében részt vevő

Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Millei Ilona**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Béczi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Telefon/fax: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája

1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8453

Felelős kiadó: **Galló Istvánné elnök**

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: pedlap@pedagogusok.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 4500 Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

IN MEMORIAM VARGA LÁSZLÓ

1953–2015

Hosszan tartó, súlyos betegség után, 2015. december 18-án este, 62 éves korában elhunyt *Varga László*, a Szakszervezetek Együttműködési Fórumának (SZEFE) korábbi elnöke.

Varga László 1972-ben autószerelőként végzett, majd a Miskolci Egyetemen műszaki tanári, később a Kossuth Lajos tudományegyetemen történelem szakos diplomát szerzett. Először autószerelőként dolgozott, majd egy szakmunkásképző intézetben szakoktató lett. A Pedagógusok Szakszervezetének 1975-től volt a tagja, 2003-tól 2007-ig a vezetője, elnöke volt. 1998-tól a SZEFE alelnöke, 2007-től 2015 júliusáig a szervezet elnöki tisztségét látta el. Aki ismerte, tudta róla, a közélet szolgálata természetes volt számára, és ahogy annak szeretetét ő maga is édesapjától kapta, úgy örökölte át saját fiainak is. Mélyen hitt benne, hogy a közéleti, szakszervezeti siker soha nem egy kiválasztott vezető személyén múlik, sokkal inkább azon, hogyan tudnak összefogni a közös cél érdekében. S bár tisztán látta, hogy a hazai érdekképviselések helyzete egyre romlik, mélyen hitte, hogy a demokratikus elvekre épülő szakszervezetekre szükség van.

Varga László hamvasztás utáni búcsúztatóján több százan vettünk részt 2015. december 28-án, a miskolci köztemető ravatalozójában. A búcsúztatón megemlékező beszédet mondott *Földiák András* SZEFE-elnök és *Pataky Péter* volt MSZOSZ-elnök is.

Az alábbiakban Földiák András beszédéből idézünk:

„Az ember eltávózása mindig sorsszerű, megvilágítja az adott ember küzdelmeit, törekvéseit és gondjait, az őt körülvevő viszonyokat és azokat a nagy társadalmi igazságtalanságokat, amelyekkel küszködött, de amelyek mindannyiunkat is sújtanak. Pontosabban: amelyekkel mindnyájan sújtjuk egymást.(...) És már nem hozhatjuk helyre a hibáinkat, nem pótolhatjuk mulasztásainkat. Így van ez majdnem minden elmúláskor, de még inkább így van most, amikor Varga Lászlótól, a SZEFE volt elnökétől búcsúzunk.

Ez a mai kor pontosan olyan, mint ez a december, nyúlós, alattomos, szürke, jellegtelen, és mindenhová bemászik, mindent a hatalmába kerít. Ez a kor nem tudott mit kezdeni azzal a makacs és következetes tisztességgel, ami Laci elidegeníthetetlen sajátja volt. Igen. Tiszta, világos igazságai voltak, amelyeket lehetett látni színről színre, szóról szóra, állításról állításra. Ám a kor homályos tükre – rossz, kopott tükre – a tiszta fényt is homályosan veri vissza, az élénk, telt színeket is elszürkíti. A kontúrokat elmossa, mindent oly töredezetté tesz. Harcolni sem lehet ezzel a mai közállapottal, megküzdeni sem lehet vele, mert az igazsággal nem állít szembe egy másik igazságot, hanem kitér, mellébeszél, udvariasan hajbókol és továbbmegy. (...) Ma nem lehet érdemben, a győzelem valós esélyével felvenni a harcot, szemtől szembe megvívni azt, csak küszködni lehet. Ma nem lehet hőssé válni sem, csak őrlődni lehet, és nagyon valószínű, hogy Laci sok mindenben őrlődött, amivel a mai közállapotainkban, szakszervezeti küzdelmeinkben szembesült. (...) A szakszervezetek élnek, hatnak, fontos pólusát képezik ennek a megosztott és nehéz helyzetben lévő országnak, és ebben elévülhetetlen érdemei vannak volt elnökünknek. Varga László a Pedagógusok Szakszervezetének országos titkára volt, majd öt évig az elnöke, ezt követően nyolc évig a SZEFE elnöke. Ezalatt mindvégig kifejezett, fenntartott, tovább éltetett fontos igazságokat, az emberi életnek, a munka világának, a jogszerű munkahelyi viszonyoknak nélkülözhetetlen értékeit. Megalkuvás nélkül képviselte a tisztességes munka értékét és a munkavállaló érdekeit. Sem a PSZ, sem a SZEFE állásfoglalásait, fellépéseit nem homályosította el ez a kor. Mindig következetes és céltudatos volt, a tagok érdekeit szolgálta. Ezeknek a kiállásoknak, küzdelmeknek a részleteit dokumentumok sokasága tanúsítja. (...)

Laci! Fájdalommal búcsúzom személyesen is, irodai kollégáid nevében is, a Szakszervezetek Együttműködési Fórumának tisztségviselői, tagszervezetei és tagjai, valamint a Pedagógusok Szakszervezete teljes egésze nevében. Tisztességed örök példa lesz előttünk, igazságaidat szem előtt tartjuk, értékeidet megőrizzuk, továbbvisszük és érvényesítjük.

Nyugodj békében!”

S arról, hogy milyen ember is volt Varga László valójában, álljon itt néhány idézet volt beszédeiből.

2010. december 4-én a Szakszervezetek Demonstrációs Bizottsága által szervezett Roosevelt téri rendezvényen így kezdte beszédét:

„Megint itt vagyunk a téren! Itt vagyunk, mert semmibe veszik jogainkat, és rólunk, nélkülünk döntenek.« Ezt a mondatot több mint egy évtizede mondtam ugyanezen a helyen. Az volt az első tüntetés, amin országos szakszervezeti vezetőként beszélhettem. Azóta – s erre mindenkit emlékeztetni kell – mindig, minden évben és minden kormány alatt – hol itt, hol egy másik helyen –, de kint voltunk a téren. És mindig azért, mert semmibe vették, veszik jogainkat, mert rólunk, nélkülünk és ellenünkre döntöttek, döntenek.”

2011-ben a Kossuth téri tüntetésen így beszélt:

„Tiltakozunk a Munka törvénykönyve tervezett változtatásai miatt. Tiltakozunk az egyeztetés nélküli rendszerátalakítások, az ötletszerű változtatások, a munkavállalók érdekeit figyelmen kívül hagyó és az őket képviselő szakszervezeteket kirekesztő döntéshozatal ellen. Mi pontosan tudjuk, hogy az ország nincs, soha nem is volt könnyű helyzetben. De azt is tudjuk, hogy a rendszerváltás óta elvesztegettünk két évtizedet, mert mindig fontosabb volt a másik legyőzése a meggyőzése helyett, a vélt igazságnak a megvalósítása a minimális közmegegyezés kialakítása helyett. A párbeszédetől ennyire elzárkózó és közben álságos nemzeti konzultációkról beszélő kormány azonban eddig még nem működött Magyarországon, mint a jelenlegi.”

Végül 2012 májálisán elmondott beszédéből idézünk:

„Ma nincs jövő! Nincs jövő? De van!

A munkavállalókat, a közszolgálatokat, a szakszervezeteket semmibe vevő, gyakran csak játékszernek tekintő hatalomnak és az ellenzéki politikai elitnek meg kell értenie, hogy nélkülünk nincs, velünk lehet. Mert a munkavállalók tömege az igazi 2/3-os többség, nélkülük nincs működő társadalom.

A többség Ti vagytok, mi vagyunk. A többség mi vagyunk, a munkavállalók. A mi felelősségünk is, hogy megvédjük magunkat, a szakszervezeteinket, a demokráciát. Ehhez több józan ész, együttműködés és szolidaritás kell. Az emberek, a társadalom, a szakszervezetek, a politika kompromisszumkereső együttműködésének nincs alternatívája. Ezt ki kell mondanunk május elsején itt, a ligetben, és mindenhol, ahol még szabad a szó. Ezt meg kell hallania és értenie mindenkinek, a politikai hatalomnak is, most, május elsején és május másodikán is.

Ki kell adni a jelszót! Be a szakszervezetekbe!”

Varga Lászlónak gyönyörű orgánuma volt. Beszédeit mégsem csak ezért szeretjük hallgatni, hanem azért is, mert igazságainak mélységesen emberi hangja volt.

PSZ: A PEDAGÓGUSOKAT NEM LEHET MEGTÉVESZTENI

Az államtitkárság hallgat 50 ezer foglalkoztatott tarthatatlan bérhelyzetének javításáról

Szeptemberben ismét nőnek a pedagógusbérek, ezúttal 3,4 százalékkal, ami havonta 3000 és 15 000 forint közötti összeget jelent az érintetteknek – közölte az Emberi Erőforrások Minisztériumának köznevelésért felelős államtitkára január 6-án Budapesten. A Pedagógusok Szakszervezetének véleménye szerint a pedagógusokat nem, a közvéleményt viszont megtévesztheti a köznevelésért felelős államtitkár bejelentése.

Czunyiné Bertalan Judit január 6-án tartott sajtótájékoztatóján elmondta, hogy a kormány 2013-ban indította el a rendszerváltás utáni legnagyobb béremelési programot, amely 2017-ig tart, és öt év alatt átlagosan mintegy 50 százalékos emelést jelent a pedagógusoknak.

Az államtitkár példaként említette, hogy egy főiskolai végzettségű, I-es kategóriába tartozó, 19 éve dolgozó tanár 2013-ban 149 145 forintot keresett, 2015 szeptemberében ez az összeg 257 150 forintra emelkedett, 2017-ben pedig 274 050 forint lesz. Egyetemi végzettség esetén 2013-ban 172 900 forintot keresett egy pedagógus, ez tavaly 283 794 forintra nőtt, 2017-ben pedig 304 500 forintra emelkedik majd. Pedagógus II. besorolás esetén jelenleg egy főiskolai

végzettségű pedagógus 282 865 forintot keres, amely 2017-ben 301 455 forintra nő, egyetemi végzettség esetén a jelenlegi 312 173-ról 334 950 forintra.

Czunyiné Bertalan Judit hangsúlyozta: a béremelés garanciái az életpályamodellben és a költségvetésben is biztosítva vannak.

Más közszolgák esetében sem jellemző, hogy a minimálbérhez kötnék a bérezést, a köznevelési államtitkár szerint ezért nem köti a kormány a pedagógusok alapilletményét a minimálbér mértékéhez. Hangoztatta: a tanárok fizetése így is megőrzi reálértékét.

A bértábla értékállósága és a minimálbér

A most bejelentett béremelés csak az októberi bankszámlán jelenik majd meg, így fe-

lesleges volt ezt év elején bejelenteni – mondta Galló Istvánné, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke. A közvéleménnyel azonban a kormány ismét azt hiteti el, hogy a tanárok megint fizetésemelést kapnak, így nincs okuk elégedetlenkedni. Az államtitkár nem beszélt arról, hogy a pedagógus-bértábla értékállóságát a mindenkori minimálbérhez igazították 2014-ben, majd módosították a törvényt, és eltörölték ezt a rendelkezést. Sajnálatos módon a mostani tájékoztatón sem hallhattak az oktató- és nevelőmunkát segítőkről, hogy az államtitkárság milyen lépéseket tett, tesz a csaknem 50 ezer foglalkoztatott tarthatatlan bérhelyzetének javítására – tette hozzá a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke.

(A béremelkedésről bővebben a 6. oldalon.)

ÚJ ÉVI ÜDVÖZLET ANGYALFÖLDRŐL

A tagtoborzó pályázat eredményeként 80 fővel gyarapodott a taglétszám

A szakszervezet szakmai szervezet. Budapest XIII. kerületében törekszünk arra, hogy a megnövekedett munkaterhek mellett, a megváltozott törvényi környezetben és intézményrendszerben segítsünk a Pedagógusok Szakszervezete tagságának. Nem titkolt célunk, hogy a többi kollégának is bemutatkozzunk, hiszen sokakban élnek hamis előítéletek a szakszervezetekkel szemben. Néhány közös élményünkről hadd számoljak be!

2015-ben is voltak kerületi szervezésű fórumaink. A jól bevált Pedagógiai Szakmai Szolgáltató Központunk 2014 tavaszától nem működik. Két év alatt kétszer át-, illetve kiszervezték... Jelenleg a fővároshoz tartozik. Sokrétű feladatokat láttak el a kiválóan felkészült, a kerületi pedagógiai berkekben is ismert és elismert kollégáink. Tőlük kaptunk hasznos tanácsokat a portfóliófeltöltésről mi, akik úttörőként vágtunk bele a Pedagógus II.-ért való bizonyítási folyamatba.

2015 novemberében, a legújabb feltöltési határidő előtt a PSZ kerületi szervezete országosan jegyzett oktatási szakértőt hívott egy szakmai fórumra, amelyen a kerületi intézmények dolgozói: óvónők, általános iskolai és gimnáziumi tanárok vettek részt. A rendezvény célja az volt, hogy gyakorlati segítséget nyújtsunk kollégáinknak a portfólióval, a minősítésekkel kapcsolatban a tanfelügyeleti látogatások előtt. Az együtt gondolkodás többeket inspirált és megnyugtatót az év végi hajrá előtt. A résztvevők pozitív visszajelzései bizonyították, hogy a hiánypótlásra való törekvésünk helyes volt. Pillanatnyilag felmérjük, milyen egyéb területeken tudunk szakmai támaszt nyújtani. Már kaptunk jelzéseket például a számítógépes ismeretek terén kevésbé jártas, ámde tapasztalt pedagógusok részéről.

Az Egyesített Óvoda 2014-ben elnyerte a SZEK által meghirdetett első tagtoborzó pályázatot. Ennek eredményét nemcsak a tagság hirtelen 80 fővel való gyarapodásában éreztük meg, de a tagdíjak és a pályázati díj bevételi forrásaiban is, hiszen a tagságot

egy év után is megtartottuk. December 13-án karácsonyi hangulatban várt minket a XIII. kerületi Radnóti Miklós Művelődési Ház. Háziasszonyként a XIII. kerületi/járási PSZ-titkár és az Egyesített Óvoda intézményi titkára fogadta tagjainkat. Az esti előadásra az óvodai tagságnak köszönhetően száz vendégünk jött el. Főként a 19 tagóvodából érkeztek dajkák, óvónők, óvodatitkárok. Néhány kerületi iskola szakszervezeti titkára, pedagógusai, nevelést-oktatást segítő dolgozói is jelen voltak. Örültünk, hogy elfogadták meghívásunkat a Budapesti Szervezetünk munkatársai, intézményvezetők. Nemcsak az előadás címe volt Fergeteges, hanem a 100 Tagú Cigányzenekar és az ExperiDance közös produkciója is. A RaM Colosseumban állva tapsoltunk. Másnap volt új belépőnk!

Már szervezzük a következő kulturális programunkat: egy rendhagyó érdek-képviselési előadás lesz januárban, amelynek a címe nem véletlenül TIKK... A Magyar Underground Színház, a MU előadása különleges. Témája egy csapatépítő tréning, amelyben magunkra ismerhetünk. Köznevelési törvény, fenntartó, iskolai hierarchia, kollégák. Még mindig aktuális problémákat tár fel az inárcsi társulat. Egy kritika a színház Facebook-oldaláról: „A KB35 nagyszerű előadásának különös hitelességet ad, hogy felvállaltan nem professzionális színészek játsszák, hanem tanárok, könyvelők, adóellenőrök” (Tasnádi István, író). Hiszem, hogy közérzetjavító lesz az előadás. Reméljük, hogy a mi csapatunk építésére is szolgál majd a Pedagógusok Szakszervezete Budapest XIII. Kerületi Szervezetében.

Lombosné André Adrienne

A PSZ a tanfelügyelet, a szaktanácsadás és a szakértői feladatok megszervezéséről

A munkaidő-kedvezmény nem lehet egy elvégzett munka ellenértéke

A PSZ a foglalkoztatás kérdéseit meghatározó törvényekkel és a nemzeti köznevelésről szóló törvénnyel összeegyeztethetetlennek tartja, hogy egy kormányrendelet a tanfelügyelettel, a szaktanácsadással és a szakértői tevékenységgel kapcsolatos feladatok ellátására kötelezte azokat, akiket a pedagógusok életpályamodellje alapján Mesterpedagógus, illetve Kutatótanár fokozatba soroltak. Nekik ugyanis minősítési eljárásban, illetve tudományos tevékenységgel „ki kell érdemelniük” ezt a besorolást. Ezzel kapcsolatban állásfoglalást adott ki még tavaly, december 16-án.

Ebben azt írták: „A magasabb fizetési fokozatba történő besorolás nem járhat együtt a munkaköri feladatok gyökeres átalakításával, a munkaterhek nagymértékű növelésével.

A Kormány elrendelte az állami tanfelügyelet felállítását, az egész pedagógustársadalom folyamatos ellenőrzését. Az állam megszüntette a pedagógiai intézeteket, és kizárólagos állami feladattá minősítette a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról való gondoskodást az állami és önkormányzati intézményfenntartás körében. Az állam felállította a pedagógusminősítési rendszert, elrendelve, hogy minden pedagógusnak pályafutása során legalább két alkalommal alá kell vetnie magát egy hatósági jellegű értékelési eljárásnak. Az állam a tanfelügyelet, a pedagógiai-szakmai szolgáltatások, a minősítési rendszer működtetésével az Oktatási Hivatalt bízta meg. A feladatok ellátásához szükséges személyi

feltételeket és költségvetési fedezetet azonban nem biztosította, ugyanakkor elrendelte, hogy a Mesterpedagógus, illetve a Kutatótanár fokozatba besoroltaknak részt kell venniük az Oktatási Hivatal feladatellátásában.

A Kormány beavatkozott a munkáltatói jogok gyakorlásába, a köznevelési intézmények munkaszervezésének kérdéseibe. Törvénytörő módon rendelte el, hogy a Mesterpedagógus, illetve a Kutatótanár fokozatba besoroltak neveléssel-oktatással lekötött munkaidejét csökkenteni kell. Ezen túlmenően minden tanítási héten egy napra mentesíteni kell őket az intézményben folyó munkavégzés alól. Évente legfeljebb 25 alkalommal az Oktatási Hivatal rendelkezése szerint részt kell venniük a Hivatal által meghatározott feladatok végrehajtásában. Az érintettek részére ugyanis a tanfelügyelői, szaktanácsadói és szakértői munkáért ellenszolgáltatást nem fizet. A felmerült

költségek megtérítését is alkalmanként tízezer forintban maximálta.”

A Pedagógusok Szakszervezete arra hívta fel a figyelmet, hogy ez a megoldás a heti törvényes munkaidő kijátszására, a rendkívüli munkavégzésre vonatkozó előírások megsértésére, az elvégzett munkáért járó ellenszolgáltatás kifizetésére vonatkozó rendelkezések megszegésére alkalmas. Nem rendezett, hogy az egy-egy alkalommal történő kirendelésnél a felkészülésre, az előkészületekre mennyi időt kell, mennyi időt lehet fordítani, illetőleg a meghatározott feladat konkrét teljesítése mennyi ideig tarthat. Az eddigi gyakorlat azt igazolja, hogy a feladatok teljesítéséhez szükséges tényleges idő többszöröse a munkaidő-kedvezmény idejének. A munka-

Már az is elfogadhatatlan, hogy ezt az összeget meg kell előlegezni

idő-kedvezmény egyébként sem lehet egy elvégzett munka ellenértéke. Különös tekintettel arra, hogy az érintett pedagógusoknak a pedagógus-munkaköri feladataikat is el kell végezniük, és arra, hogy a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő csökkentéséből adódóan elmaradt munkafeladatokat esetenként az intézmény többi pedagógusának kell elvégeznie.

A PSZ szerint ez a megoldás különösen sérti a vezetői megbízással rendelkezők jogait, akik a köznevelésről szóló törvény rendelkezései alapján a neveléssel-oktatással le nem kötött idejükben vezetői feladatokat látnak el. Részükre még munkaidő-kedvezmény sem jár. A tanfelügyelettel, szaktanácsadással, szakértői tevékenységgel kapcsolatosan számos olyan előkészítő feladatot kell elvégezni, amely anyagi terheket ró az érintetteknek. Ennek összege esetenként elterő. Már az is elfogadhatatlan, hogy ezt

az összeget meg kell előlegezni, az meg végképp elfogadhatatlan, hogy az állam kifizetési kötelezettségét a Kormány maximálja. A számlával igazolt és indokolt költségek visszafizetését az állam nem tagadhatja meg!

A PSZ úgy véli, hogy az Oktatási Hivatal által az érintettek részére kiküldött megbízási szerződés tipikusan az erőfölénnyel való visszaélés, ami nyílt fenyegetést tartalmaz, minden felelősséget a másik félre hárít, ugyanakkor nem rendezi a vitás kérdéseket, és arra akarja „rákényszeríteni” a másik szerződő felet (a pedagógust), hogy fogadja el a tényleges költségek visszafizetésének korlátozását.

A Pedagógusok Szakszervezete ezért azt javasolja az érintetteknek, a részükre kiküldött megbízási szerződést ne írják alá, hanem aláírás nélkül küldjék azt vissza az Oktatási Hivatalnak. Ezzel segítséget nyújtanak a Pedagógusok Szakszervezetének ahhoz, hogy nevükben és érdekében eredményes tárgyalást folytathasson.

Decemberben történt

A szakszervezet elfogadhatatlannak tartotta és tartja, hogy a közalkalmazotti bértábla csaknem egy évtizede változatlan. Mindazok, akiknek garantált illetményét e bértábla alapján kell meghatározni, egyre rosszabb körülmények között élnek. Ezért a PSZ felhívással fordult mindazokhoz, akik nem tartoznak a pedagógusok életpálya-modelljének hatálya alá, és közös cselekvésre szólított fel. A PSZ XXV. Kongresszusa a közoktatásban kialakult tarthatatlan állapotok miatt felhatalmazta a szervezetet, kezdjen ismét tárgyalásokat a kormánnyal. Azok eredménytelensége esetén utcai demonstrációtól, sőt munkabeszüntetéssel járó sztrájkjától sem riad vissza a szakszervezet.

ENNYIT KERESNEK JANUÁRTÓL A PEDAGÓGUSOK

Mennyit keresnek ez év januártól azok a tanárok, tanítók és óvodapedagógusok, akik a 2015-ös minősítési eljárásan megfeleltek, és így 2016. január 1-jétől magasabb fokozatba kerültek?

2015. április 30-áig kellett jelentkezni, és november 30-áig kellett feltölteni a tanároknak a portfóliójukat, ha részt szeretnének venni a 2016-os minősítési eljárásan.

A 2016. évben minősítésre kötelezettek a 2014. január 2. és 2015. január 1. között jogviszonyt létesített, jelenleg Gyakornok besorolású pedagógusok, illetve a 2015. január 1-jével ideiglenesen Pedagógus

II. fokozatba besorolt pedagógusok közül azok, akik legfeljebb 23 év szakmai gyakorlati idővel rendelkeznek. A 2016. évi minősítésre összesen 20 074 pedagógus jelentkezett a 2015. április 30-ai határidőig. Akiknek sikerül a minősítés, 2017. január 1-jétől magasabb fizetést kaphat. Már ha kapnak egyáltalán időben, mert decemberben is késett a fizetésük. Tanári fizeté-

sek terén így is elég csúfosan állunk, az OECD-országok közül nálunk kapják (ha kapnak egyáltalán) a legkevesebb bért.

Azok azonban, akik 2014 novemberében adták le a portfóliójukat, és megfeleltek a minősítési eljárásan, már 2016. január 1-jétől emelt fizetést kapnak. Most azt néztük meg, így ők mennyi pénzt kereshetnek.

A bértábla a Pedagógus I. kategóriában 2016 augusztusáig (bruttó összegek):

Kategória	Év	Középfokú végzettséggel	Alapszakos/főiskolai végzettséggel	Mesterszakos/egyetemi végzettséggel
2.	3–5	145 306	205 719	227 035
3.	6–8	157 415	222 862	245 954
4.	9–11	163 470	231 434	255 414
5.	12–14	169 524	240 006	264 874
6.	15–17	175 579	248 577	274 334
7.	18–20	181 633	257 149	283 794
8.	21–23	187 687	265 721	293 253
9.	24–26	193 742	274 292	302 713
10.	27–29	199 796	282 864	312 173
11.	30–32	205 851	291 436	321 633
12.	33–35	211 905	300 007	331 093
13.	36–38	217 960	308 579	340 552
14.	39–41	224 014	317 151	350 012
15.	42–44	230 069	325 722	359 472

A Pedagógus II. kategória illetményei (bruttó összegek):

Kategória	Év	Középfokú végzettséggel	Alapszakos/főiskolai végzettséggel	Mesterszakos/egyetemi végzettséggel
4.	9–11	181 634	257 150	283 794
5.	12–14	187 689	265 722	293 254
6.	15–17	193 743	274 294	302 714
7.	18–20	199 798	282 865	312 173
8.	21–23	205 852	291 437	321 633
9.	24–26	211 907	300 009	331 093
10.	27–29	217 961	308 580	340 553
11.	30–32	224 016	317 152	350 013
12.	33–35	230 070	325 724	359 472
13.	36–38	236 125	334 295	368 932
14.	39–41	242 179	342 867	378 392
15.	42–44	248 233	351 439	387 852

Minimálbér: húszezret is bukhatnak a tanárok

Bruttó 105 ezer forintról 111 ezerre nőtt a minimálbér. Ezzel számítások szerint akár 20 ezer forintot is veszíthetnek pedagógusok, hiszen ha 2014 végén nem választják el fizetésüket a minimálbértől, akkor most ekkora emelésre számíthatnának – hívja fel a figyelmet az Eduline.hu.

A pedagógus-bértábla alapját korábban a minimálbér jelentette, egészen 2015 januárjáig. Ekkortól már a költségvetési törvény határozza meg külön, mihez kell viszonyítani a pedagógusbéreket. A minimálbér helyét egy úgynevezett vetítési alap vette át, ami idén is 101,5 ezer forint lesz – írta a portál. A minimálbér 2014-ben volt ekkora, amit azóta kétszer is emeltek. Érezhetően többet keresnének a pedagógusok, ha a minimálbér ütemében nőne a bérük.

Alapszakos, főiskolai végzettséggel bíró, kezdő tanár ma bruttó 171 434 forintot kap. Ugyanilyen végzettséggel, 42–44 éves rutinnal már 325 724 forintot lehet keresni. Ha a minimálbért követné a bérük, akkor jövő szeptembertől 187 480, illetve 356 210 forintot kereshetnének a példában szereplő tanárok. (Csak a pedagógus I. táblázat alapján számolva.)

Az Eduline számításai szerint a kezdő tanár nettó bérét tekintve csaknem 10 ezer forinttal kapna többet kézhez, a 42 éve pályán lévő pedagógusnak pedig 20 ezer forinttal jutna több. Egy évvel ezelőtt úgy kalkuláltak, hogy ezzel az egy intézkedéssel 3-6 ezer forintot bukhatnak a tanárok – ennyivel kaptak volna többet idén, ha továbbra is a minimálbérhez viszonyítják a fizetésüket.

LÁTLELET A MAGYAR OKTATÁSRÓL

Nem mélyíteni, hanem csökkenteni kell az esélyegyenlőtlenséget

A magyar oktatás jelentős kihívásokkal küzd. Az oktatásra fordított államháztartási kiadások GDP-hez viszonyított aránya az Unión belül a legalacsonyabbak között van, nőtt az alapkészségek terén gyengén teljesítők, a lemorzsolódók száma. Egyre több iskolázatlan fiatal kerül a társadalom peremére, közülük sokan hajléktalanná válnak. A középfokú iskolák nappali képzéseire járók száma egy év alatt több mint 5 százalékkal, 446 ezerre esett vissza. Utoljára az ezredforduló előtt jártak olyan kevesen felsőoktatási képzésre, mint tavaly. Egy év alatt több mint tízezerrel csökkent a hallgatói létszám. A tanárok fizetése a más felsőfokú végzettséggel rendelkezők fizetésének 60 százalékát sem éri el.

Mára már ismert az Európai Bizottság 2015. évi jelentése az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerének („Oktatás és képzés 2020”) végrehajtásáról és az együttműködés új prioritásairól. Magyarországon az országspecifikus elemzés kiemeli: a magyar oktatási és a képzési rendszer továbbra is jelentős kihívásokkal küzd. Egyre növekszik az alapkészségek terén gyengén teljesítők aránya, a teljesítmény terén megfigyelhető társadalmi-gazdasági szakadék pedig még mindig az egyik legmagasabb az Európai Unióban.

Amit a számok mutatnak

Az oktatásra fordított államháztartási kiadások GDP-hez viszonyított aránya az Unión belül a legalacsonyabbak között van. A területre fordított pénzösszeg aránya a 2012-es szinten maradt (2013-ban 4,7 százalék volt), az oktatásra fordított teljes kormányzati kiadáshoz mérten viszont tovább csökkent (2010-ben 11,2 százalék, 2013-ban 9,5 százalék volt; az uniós átlag: 10,3 százalék). Az iskola előtti nevelésre és alapfokú oktatásra fordított közkiadások GDP-hez viszonyított aránya mindössze 0,9 százalék (az uniós átlag: 1,6 százalék).

A magyar tanárok fizetése csökkent leginkább

Problémát jelent, hogy a tanárok fizetése a más felsőfokú végzettséggel rendelkezők fizetésének 60 százalékát sem éri el. A tanári fizetés átlagosan 42 év szolgálati idő után éri le a legmagasabb értékét (Európai Bizottság, 2014), szemben az OECD átlagával, amely 25 év. Sőt az OECD-országok közül Magyarországon csökkent a legnagyobb mértékben a tanárok fizetése 2008 és 2012 között (OECD, 2014). A felnőttek egész életén át tartó tanulásban való részvétele uniós viszonylatban továbbra is Magyarországon az egyik legalacsonyabb (2014-ben 3,2 százalék volt a 10,7 százalékos uniós átlaghoz képest), mely ezáltal szintén fejlesztésre szoruló kompetencia.

Fiatalok a társadalom peremén

A nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő 15–17 évesek aránya a 2012. évi 1,9 százalékról 2014-re 3,5 százalékra emelkedett. Egyre több iskolázatlan fiatal kerül a társadalom peremére, közülük sokan hajléktalanná válnak. A rendszerváltás utáni társadalmi és gazdasági környezet egészen másfajta alkalmazkodási képességet igényelt, mint amilyenhez a Kádár-korszakban hozzászoktak az emberek. Ennek ellenére a kilencvenes években az iskolázatlanok aránya alig 3-4 százalék körül mozgott a hajléktalanok körében, és főleg idős emberek tartoztak közéjük. Ez a szám mára ugrásszerűen megnőtt, és a hajléktalanok között egyre több, 10 százaléknál a 30 év alatti, iskolázatlan fiatal.

Öt százalékkal kevesebben a középiskolákban

A középfokú iskolák nappali képzéseire járók száma egy év alatt több mint 5 százalékkal, 446 ezerre esett vissza. Tény, hogy demográfiai okok is magyarázzák a visszaesést, a tankötelezettségi korhatár leszállítása – 18 évről 16-ra – azonban továbbra is erőteljes hatást fejt ki, és csökkenti a középiskolába járók létszámát. Szakértők már 2011-ben azt prognosztizálták, hogy nagyobb lesz a lemorzsolódás a korhatár leszállítása miatt, mindez pedig rontja a munkába állási képességet. 2015-ben a nappali és a felnőttoktatásban összesen 72 ezren tettek sikeres érettségi vizsgát, majdnem 5 ezer fővel kevesebben, mint egy évvel korábban. A sikeres szakmai vizsgázók száma 48 ezer fő volt, ami drasztikus, több mint 13 százalékos visszaesés 2014-hez képest.

Zsugorodó felsőoktatás

Utoljára az ezredforduló előtt jártak olyan kevesen felsőoktatási képzésre, mint tavaly. Egy év alatt több mint tízezerrel csökkent a hallgatói létszám, így már csak 295 ezren vesznek részt felsőoktatásban. Utoljára az 1998/1999-es tanévben mér-

tek 300 ezernél kevesebb hallgatót. A folyamat összhangban van a kormányzat törekvésével: a kabinet a középfokú, szakképesítéssel rendelkező dolgozók számát növelni inkább. Radó Péter oktatáskutató szerint az elmúlt években kétszer annyival csökkent a felsőoktatásba belépők száma, mint amennyivel a demográfiai okok indokolták volna. A KSH szerint a 2015/2016-os tanévben felsőoktatási intézményekben 210 ezren tanulnak nappali képzésben, 7 ezer fővel kevesebben, mint az előző évben. Közülük 195 ezer fő – a hallgatók 93 százaléka – alap-, mester- vagy osztatlan képzésben folytatja tanulmányait. A felsőoktatás részidős formáit több mint 85 ezren választják az idei tanévben, 4 ezer fővel kevesebben, mint a tavalyiban (73 ezren levelező tagozatra jártak).

Magas a lemorzsolódás

Alapképzéseken átlagosan 36, osztatlan szakokon pedig csaknem 39 százalékos a lemorzsolódás aránya a felsőoktatásban, s ebben még benne sincs az a több tízezer fiatal, aki „csak” a nyelvvizsga hiánya miatt nem tud diplomát szerezni. Bár a lemorzsolódás mértékét hazánkban sikerült 40 százalék alá szorítani, de a hallgatóknak még mindig több mint harmada képtelen megszerezni a diplomát. Főleg az informatikai és természettudományos szakok hallgatói esnek ki tömegesen idő előtt, végzettség nélkül a rendszerből.

Az Unió ajánlásai

Az Európai Unió Tanácsa az oktatásra vonatkozóan többek közt azt ajánlja, hogy Magyarország növelje a hátrányos helyzetű csoportok, és különösen a romák részvételét a befogadó többségi oktatásban, és célirányos tanárképzésen keresztül javítsa az ezen csoportok részére nyújtott támogatás színvonalát. Ajánlja továbbá, hogy erősítse meg az oktatás különböző szakaszai közötti, illetve a munka világába való átmenetet elősegítő intézkedéseket, valamint fejlessze az alapvető kompetenciák tanítását.

PL-összeállítás

L. Ritók Nóra

A GYEREKSZEGÉNYSÉGRŐL

A XXI. századi gyerekszegénység nem olyan, mint amiről a Kincskereső kisködmönben olvashattunk. A ruházon látszik a legkevésbé, de ott van a komfort nélküli lakásokban, a személyes tér hiányában, a minőségi étkezésben és a szegregált oktatásban, ami nemhogy esélyt teremtené, de bebetonozza a szegény gyerekeket oda, ahonnan jöttek – írta **L. Ritók Nóra**, a berettyóújfalui Igazgyöngy Alapítvány és Iskola igazgatója tavaly augusztus 21-én a hvg.hu lapjain. Szívbemarkoló, kiütkereső írás, amelynek e lapokon egy részletét mutatjuk be azzal a reménnyel, hogy talán ezzel is segítünk.

Riasztó adatokat hallani nap mint nap az egyre növekvő mértékű gyerekszegénységről, és még riasztóbb mindezt közelről meg tapasztalni, belelátva a gyerekek életébe, mindennapjaiba. A kommunikáció erről is, mint annyi másról, kétféle: a kormányzat a sikerekről beszél, mintha képes lenne kezelni ezt az egészet, és a problémát inkább kicsinyíti, az ellenzék meg inkább nagyítja, mintha nem lenne elég nagy baj így is, és ebből a pozícióból sokszor tudomást sem vesz az esetleges próbálkozásokról. Akik nem tudnak elmenni mellette, és a statisztikai bizonygatásokon, a látszatintézkedéseken meg a szócsatákon kívül tesznek is valamit, azok az egyházi missziók és a civilek.

Gyerekszegénység és oktatás

Minden területen fájdalmas a gyerekszegénység, de számomra talán az oktatás terén a legfájdóbb. Nyilván adódik ez abból is, hogy pedagógus vagyok, de még inkább abból, hogy ez lenne az a terület, ami megoldást nyújthatna. Mert az ember, közelről látva ezt az egészet, az oktatásban hisz leginkább, hogy onnan talán kaphatnak muniációt a gyerekek a változtatásra, lehetőséget a változásra. Ma azonban a magyar oktatás esélykiegyenlítő funkciója nem működik. A szegénység sújtotta kistérségekben az oktatás nem segít a problémák megoldásában, sőt mintha még inkább elvenné az esélyeket, bebetonozná őket oda, ahonnan jöttek.

Az általános iskolai oktatásban egyértelmű szegregálódási folyamatok gyorsultak fel, és ennek okát főként a szabad iskolaválasztásban látom. Ez, párosulva az egyházi iskolák szaporodásával az alapoktatásban, a mai törvényi szabályozásnak megfelelő, ám beláthatatlan következményekkel járó folyamatokat gyorsított fel. A nagyobb településeken, ahol két vagy több iskola is van, szinte mindenhol megfigyelhető az iskolák közötti szegregáló hatás. A korábban is sikesebb állami és az akár most alakuló egyházi iskolákba ugyanis nem vesznek fel halmozottan hátrányos helyzetű, problémás, SNI, BTM (beilleszkedési, tanulási és magatartásproblémákkal küzdő), főképp nem cigány gyerekeket.

Az egyházi, alapítványi iskolákra nem vonatkozik a beiskolázási körzet, fel sem veszik vagy éppen kitörlik az integrálható

SNI-oktatást az alapító okiratukból. A megyeszékhelyeken az állami iskolák között is előfordul, szinte mindenhol, hogy a peremkerületi intézmények szegregálttá váltak. Mára odáig jutottunk, hogy vannak (zömében egyházi) „fehér” iskolák elitista képzéssel, és mellettük, sokszor pár száz méterre „elcigányosodott” iskolák, ahová szinte kizárólag halmozottan hátrányos helyzetű, roma gyerekek járnak. És persze ott vannak azok a kistelepülési iskolák, többnyire az LHH (leghátrányosabb helyzetű) kistérségekben, ahol a szabad iskolaválasztással élve a szülők már rég a szomszéd település iskolájába hordják a gyerekeiket, ahol a szegregálódás természetes velejárója lett annak, hogy az oktatás már korábban sem volt képes választ adni az eltérő szocializáció és a gyerekszegénység kérdéseire.

Ami az utóbbi időben rémisztő, hogy ezek a szegregálódási folyamatok felgyorsultak, és az állam nem tesz lépéseket ellenük. A szegregálódó iskolák pár év alatt leamortizálódnak szakmai értelemben és fizikai környezetükben is. Amit legkevésbé értek, az az, hogy ezeket a folyamatokat hogyan gerjeszthetik épp az egyházak. Egyre nagyobb ellentmondások feszülnek az egyházak szegénypolitikája és az oktatási szegregáció körüli vallási megközelítések között. Úgy tapasztalom, az egyházakon belül sem egyértelmű az állásfoglalás. Sokan értik, látják, érzik, hogy baj van, kétségek gyötrik őket az ellentmondások miatt, de az egyházi kommunikáció még mindig kényszeresen bizonygatja: nem igaz, ők nem szegregálnak, vagy nem fejtenek ki szegregálótudást. Az iskolák mindig azzal védekeznek, hogy mehetne hozzájuk cigány is, ha akarna, miközben a helyi kommunikációban mindenki tudja: ez nem igaz, rejtett (sokszor nem is titkolt) csatornákon biztosítják be, hogy ne kerülhessen oda olyan, aki gondot okoz. Magasabb szinten pedig újra és újra meghallgathatom az egri egyházkerület példáját, ahol igenis fontosnak tartják a HHH gyerekek oktatását, mintha ez elfedné a többi meggye gondját. Talán minden egyháznak van egy-két pozitív példája, amit sértődötten felmutat, ha kritika éri, és nem beszél a mellette fenntartott negatív helyzetekről.

Nem tudom, mikor és mitől lesznek hajlandók beismerni a valós helyzetet.

Most gyakran érzem úgy, hogy épp az egyházak törlik ki az esélyegyenlőség szót a közoktatás szótárából.

A megváltozott arányok pedig kezelhetetlenné teszik a problémát az oktatásban. Olyan mértékű gondok jelennek meg, amivel a pedagógusok már nem képesek megbirkózni. Az eszükkelenséggel lassan kiégésbe csap át, és pár év múlva elképedve néz az ember a valaha lelkes pedagógus megnyilvánulásaira. A központi elvárások pedig minderről nem vesznek tudomást, a tehetséggondozás sikerorientált gépezete dübörög, miközben a felzárkóztatásról alig hallani valamit. Az pedig, hogy a pedagógusok munkájában mi a sikermérő, óhatatlanul hat a tanárok értéktudatára. Mindez csak azt erősíti, amit már eddig is remekül tudott a rendszer: a csúsztatásokat, a tudás nélkül továbbgörgetéseket, a kompetencia-mérések kozmetikázását, aminek a következménye az általános iskolából fél-analfabétaként kikerülő réteg, akikkel a szakiskolák már nem tudnak mit kezdeni.

Az élethosszig tartó tanulás innen nézve nevetséges szlogen. A szegregátumok gyerekei között elvétve találunk a 16. év után is iskolába járókat. Ha valaki esetleg nagy nehezen mégis leérettségizik, akkor sincs esélye, marad a seprű-lapátka háromszögébe zárva a közmunkán, miközben a többi még cukkolja is: „Mire mentél az érettségiddel? Ugyanúgy a szemetet szeded, mint mi!”

Persze az állam próbálkozik. Például ösztöndíjrendszerekkel. Ám ezek csak töredékét segítik a szegény gyerekeknek, és szinte sosem érik el a halmozottan hátrányos helyzetű, szegregátumban élő gyerekeket. Mivel az intézményen (iskolán) keresztül szerveződnek, a tanárok ügyelnek arra, hogy olyan gyerekeket válasszanak, akikkel eredményesen tudnak dolgozni, akiknél a szülő partner, akiknek nem kell rimánkodni, hogy tanuljanak. Akikkel nem lesz többletmunka. És ebbe a csoportba a mélyszegénységben élők nem tartoznak bele.

Az igazi veszély az, hogy a szegregált oktatási formákban nincs esély az integrációs képességek fejlődésére.

(Folytatás a 9. oldalon)

A GYEREKSZEGÉNYSÉGRŐL

(Folytatás a 8. oldalról)

Az ennek hiányában felnövő, tanulásban sikertelen réteg pedig csak a szülei nyomorát termelheti újra, egyre agresszívabb megnyilvánulásokkal, mert élni akarnak ők is, és ahhoz pénz kell. Mindez végül élethetlenné teszi a falvakat, kisvárosokat, és hamarosan mindenhol érzékelhetővé válik.

Gyerekszegénység a közösségekben

Ma az igazi szegénység a vidékhez kötődik. A falvak szegregátumaihoz, főleg a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben. Az oktatás hatását lenullázza a családi környezet, a helyi közösség, melyben többnyire csak fekete-vagy alkalmi munkán szocializálódott felnőtteket találunk, már a második generáció óta. Nincs munkakultúra, nincs értéke a munkaviszonynak, tanulásnak. Erős a kriminalizálódás kockázata, a prostitúcióval, az uzorával, a lopással való boldogulás erős vonzerő a fiatalok számára.

A szegénység felemésztette a korábban még odaforduló közösségeket. Nincs szolidaritás, egymás támogatása. Gyakori az agresszió. A családok pedig nem képesek önerőből újra közösséggé formálni az egy utcában, egy településen élőket. Ha vannak is gyerekek, akik minden nehézség ellenére képesek lennének tanulni, megtörni a nyomor ördögi körét, nem kapnak közösségi támogatást ehhez, és hamar feladják segítség nélkül. Az intézményrendszer leginkább hatósági szerepet játszik, mindenben a büntetés, a fenyegetés érzékelhető. Olyan része, ami a közösség-szervezetét magáénak tudná, nincsen.

Az ágazatok közötti együttműködés formális, és a szociális háló réseiben egész családok tűnnek el. Nincs partneri viszony. Két oldalra rendeződik minden: a „mi” és az „ők” szembenállására, amiben a problémák emberi megoldására egyre kevesebb az esély. Minden hivatal legfőbb törekvése, hogy a határait pontosan lássa és láttassa, a leggyakrabban hallott mondat így szól: „Az már nem az én dolgom.” A megoldások összehangolása térben és időben is hiányzik. Nincsenek áthidalva a rések, mindenki csak az adott szeletét látja a problémának, miközben az egész csak összefüggéseiben lehetne érthető, megoldani.

Van-e kiút?

E mérhetetlenül nehéz és bonyolult probléma kezelésében az lenne az első lépés, ha valósan szembe tudnánk vele nézni. Mindannyian. A politika, a közvélemény, az intézményrendszer, a közösségek.

A gyerekszegénység komplex problémája komplex megoldást kíván. Szükséges a családok élethelyzetének megváltoztatása, a hiányzó kompetenciák pótlása, a valós munkahelyteremtés. Lakhatás, egészségügy, oktatás, családgondozás, képzés, munkalehetőség – ez mind kell hozzá. Nélkülözhetetlen a türelem, annak megértése, hogy a problémán most dolgozók is a következő generációért harcolnak, náluk lesz majd mérhető eredménye a munkának.

Az átörökítések elleni küzdelem nehéz és hosszadalmas. Az attitűdváltás nehezen mérhető, több irányból támogatást igénylő folyamat. Ma efféle stratégia nem körvonalazódik. A központi szlogeneknek nincs valós tartalmuk, a helyi viszonyokra értelmezhetetlenek.

Az igazi nehézséget az adja, hogy miközben messzire nézve kellene fejlesztéseket elindítani, most éheznek gyerekek, most fájnak, most nincsenek kielégítő feltételek a felnevelésükhöz.

Hogy miért nehéz ez? Az úgynevezett tanult tehetetlenség miatt, aminek megváltoztatása nehéz folyamat. A mélyszegénység kezelésében az a legnagyobb nehézség, hogy a szimpla segítségnyújtás nem ösztönöz aktivitásra, elvárásokat alakít ki, sőt visszafeljeszti a változtatásra irányuló képességeket. Minél inkább próbálunk segíteni, annál inkább követelik a segítséget. Nem ők akarnak változni, hanem azt szeretnék, ha minden problémát a segítők oldanának meg helyettük, mert úgy érzik, maguk nem képesek erre.

Ha most segítünk, a szülő úgy érzi, megoldják helyette, nem tesz hát semmit a későbbiekben. Ha nem segítünk, a gyerek szenvedése marad, amit nem bírunk nézni. Keszeliünk hát „csak” krízist, vagy próbáljuk őket képessé tenni arra, hogy segítsenek magukon? Örök dilemma a segítőknek, nehezen feloldható ellentmondásokkal.

Ezen a ponton megint vissza kell térnem a közösségfejlesztéshez. Mert a „képessé tévés” csak közösségi szinten történhet. Eddigi tapasztalataim azt mutatják, önmagában egy-egy család segítése, fejlesztése nem hoz eredményt. A közösségi fejlesztés azonban igen. Ha sikerül kialakítani egy helyi közösségen belüli „társadalmi igazságosságot”, lefektetni elveket, amiket ők nem hagynak kijátszani, akkor indulhat el a valós változás. Ezekben a viszonylatokban teremthetnek meg a szolidaritás, a tolerancia csírái, bomolhatnak le az előítéletek, kezdődhetnek pozitív folyamatok.

Régóta keresem, hogy a rendszeren belül hol találom meg ennek a segítő fejlesztésnek a szereplőit. Egyelőre úgy látom, ez csak a

civileknél van meg. Maga a rendszer ezt a kérdést nem a pedagógia módszereivel, hanem hatósági eszközökkel kezeli. A megoldások azonban így nem körvonalazódnak, a hivatali dolgozók is eszköztelenné válnak, kiégetté, egy kiégett szakember első szembe-tűnő reakciója pedig a felelősség hárítása.

Ma ez teljesen általános. Mindenki szívesen fogalmazza meg a gyerekszegénység kapcsán a szülők felelősségét, mintha a közeg, ami körülveszi őket, nem tehetne semmiről, és kizárólag személyes döntés lenne a szegénységük. Pedig ehhez a problémához mindenki hozzáteszi a magáét. A szülők is természetesen, de az oktatási rendszer éppúgy, mint a szociális ellátórendszer, az egészségügy és a többi, a szakpolitikai döntéshozóktól a médián át a tágabb közösségekig. Mindannyian hozzájárultunk a gyerekszegénység mai mértékéhez.

A problémátérkép bonyolult, de ok-okozati összefüggéseiben átfogható, elemezhető, általános és egyedi jellemzői megfelelő keretek között értelmezhetők. Ha pedig a térkép megvan, akkor már könnyebb haditervet kidolgozni. Ekkor világossá válna, mi a különböző ágazatok teendője, miféle ágazatok közötti együttműködések kellenek, és az is, hogy mi a civilek feladata ebben az egészben.

Most úgy tűnik, túl sok teher hárul rájuk. Olyan rendszerszintű hibák vannak, amelyek meghaladják a kapacitásukat. Vannak az államnak feladatai, és vannak olyan területek, ahol a civilek módszerei hatékonyabbak. Ma sok civil szervezet (köztük a mienk, az Igazgyöngy Alapítvány is) az állam működési hézagaira telepedett rá, annak a hibáit próbálja orvosolni adományokból és pályázatokból, miközben az állam fizeti a maga rosszul működő rendszerét. Sokunknál komoly tapasztalati tudás halmozódott fel a munka során, amit az állami rendszer is a javára fordíthatna. De nem tudjuk ezt a rendszerbe beépíteni, mert ahhoz az kellene, hogy az állam beismerje: tényleg nagy a baj.

Sokan harcolnak a gyerekszegénység ellen. Sok civil, ki egyénileg, ki szervezetben. Ami összekapcsol mindannyiunkat, az a segíteni akarás. De a civilek ereje kevés.

A szakadék egyre mélyebb. Jó lenne végre egy reális szembenézésen alapuló, valós gyermekszegénység elleni stratégiában dolgozni együtt civilekkel, egyházakkal, állami szervekkel. Jó lenne végre azt látni, hogy nem nő a teljes esélytelenségben felnövő aránya. Jó lenne végre látni az esélyt egy élhetőbb világra.

(Az írás a http://hvg.hu/velemenyl/201534_l_ritok_nora_a_gyerekszegenysegrol címen olvasható teljes egészében)

A SZARVASI PEDAGÓGUSOK ARCKÉPCSARNOKA

A 2015. évi nyár kellős közepén érkezett Debrecenből, a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület vezetőségétől a felkérés, hogy javaslatban indokoljuk meg, mi, szarvasiak miért tartjuk fontosnak, hogy a Pedagógusok arcképcsarnoka könyvsorozat bekerüljön a Hajdú-Bihar Megyei Értéktárba. Már négy éve részesei vagyunk a kötetekben megjelenő pedagógus-életrajzok írásának. Az eddigi tapasztalataink és meggyőződésünk alapján a következő főbb gondolatokkal támasztottuk alá a könyvsorozat Megyei Levéltárba kerülését.

„...Arcképvázlatainkban pedagógusokat mutatunk be. Azokat a pályatársainkat, akik élethivatásuknak tekintették ezt a nem könnyű, de mindig értéket hordozó és értéket közvetítő foglalkozást. Róluk írunk, akik már eltávoztak az élők sorából, de emléküket őrizzük, amelyet fel is tudunk hitelesen idézni, és munkásságuk jellemzőit fel tudjuk sorakoztatni az emlékezés fényében. Fel tárjuk munkájuk olyan értékeit, mint az erkölcsi tartásuk, hazaszeretetük, kötelességtudásuk, lelkesedésük és mindenekelőtt hivatástudatuk, amelyek saját korukban, de a ma élő ember számára is egyértelmű követendő példát jelentettek és jelentenek ma is. Mindezek mellett még sok-sok pedagógusi, emberi gazdagság birtokában voltak képesek eredményesen nevelni, oktatni oly módon, hogy ezeket az értékeket át is adják neveltjeiknek. Így váltak érték-hordozókká és értékátadókká, és ezzel méltóvá a hazánk nemzeti értéktárába történő bekerülésre. Azt a tényt is figyelembe véve, hogy körünkben erősen csökken a pedagóguspálya vonzereje, a kiadványaink komoly segítséget nyújthatnak az égető társadalmi gondunk, a pedagógushivatás presztízsének

visszaállításában. Az értéktárban történő megjelenés ezt a célt is szolgálja.

Városunk, Szarvas már évszázadok óta iskolavárosként él a köztudatban. Kötelességünknek tekintjük, hogy ismertségünket ezen a módon is erősítsük, szélesítsük. Az Egyesület felkérésének örömmel teszünk eleget. Már a 2012. év óta aktívan részt veszünk a kiadvány megjelenítésében. A 2013. évben a Pedagógusok arcképcsarnokában 24 szarvasi kötődésű pedagógus arcképvázlata jelent meg (óvodától az általános és középiskolákig át a főiskolai, egyetemi karok pedagógusairól). Városunk, intézményeink és a városvezetésünk is nagy érdeklődéssel, komoly elismeréssel és biztatással kíséri figyelemmel ez irányú tevékenységünket. Felismerve és azonosulva ennek a nemes tevékenységnek jelentőségével, mintegy 50-en szívesen kapcsolódunk a munkálatokba. Munkánk során csodálatos értékekre bukkantunk. A feledés homályától olyan pedagógusi megnyilatkozásokat mentettünk meg, amelyek már a XIX. vagy a XX. században is meghatározó szerepet töltöttek be nemcsak városunk, de hazánk életében is (pl.:

Vajda Péter munkássága, Benka Gyula gimnázium- és tanítóképző-alapító tevékenysége, a Kossuth-díjas dr. Hanzó Lajos, az iskolaalapító dr. Tóth Lajos, a kiváló művésztanárok, a szlovák nemzetiségi tanáregyenységek és tovább lehetne sorolni városunk nagy pedagógusszemélyiségeit). Az ő értékteremtő és értékátadó tevékenységükről büszkén és nagy tisztelettel írhattunk és szólunk a jövőben is. Így szolgálhatjuk azt a nemes törekvést is, hogy az eredetileg megyei hatókörűnek indult életrajzgyűjtemény egyre kiterjedtebb hatósugarúvá válhasson. 2015. október 10-én ünnepi könyvbemutatót vetünk részt Debrecenben, ahol az előadó 14 kötetünket „a magyar pedagógusok életrajzáinak kincsestára” jelzővel értékelte, amely két nappal később bekerült a Hajdú-Bihar Megyei Értéktár kulturális kategóriájába.

*Az anyagot összeállította: Kondacs Mihályné
ny. főisk. adjunktus, életrajzírási
koordinátora*

*Lejegyezte: Dankó Ervin,
PSZ Orsz. Ny. Tagozat IB tagja*

Székesfehérvári hagyomány

Karácsonyi ünnepséget tartott a Pedagógusok Szakszervezete Fejér Megyei Szervezete a Bory Jenő Általános Iskolában decemberben. Az ünnepségen apró meglepetésekkel a Tolna Utcai Óvoda Sziget Utcai Tagóvoda nagycsoportosainak, valamint a Bory Jenő Általános Iskola 3/A osztályos növendékeinek színvonalas karácsonyi műsorával köszöntötték a nyugdíjas pedagógusokat, Luca-napi szokásokat mutattak be a közönségnek.

A Pedagógus Szakszervezet Fejér Megyei Szervezetének karácsonyi összejövetele már több évtizedes, szép hagyomány Székesfehérváron. Minden év decemberében szórakoztató karácsonyi programmal kedveskednek a város nyugdíjba vonult pedagógusainak, akik évtizedek óta szolgálták-szolgálják kimagaslóan és áldozatosan a gyermekek minőségi oktatását, nevelését. Jámor Ferencné, a Pedagógus Szakszervezet Fejér Megyei Szervezetének elnöke elmondta: immáron több mint 15 éve, minden esztendőben megrendezik a nyugdíjas pedagógusok részére a hagyományos karácsonyi ünnepséget. Mint mondta, a taglétszám alapján Fejér megyében 150 nyugdíjas pedagógus él, akiknek a Pedagógus Szakszervezet Fejér Megyei Szervezete minden alkalommal igyekszik tartalmas programokat szervezni.

A Pedagógusok Szakszervezete Fejér Megyei Szervezete Nyugdíjas Tagozatának karácsonyi ünnepségén Róth Péter, Székesfehérvár alpolgármestere is részt vett. Az esemény kapcsán kiemelte: az ilyen és ehhez hasonló programok nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy az emberek lelkiekben fel tudjanak készülni karácsony ünnepére. Mint mondta, nagyon örömteli, hogy a pedagógusok mindmáig életben tartják a Luca-napi szokásokat a gyermekek körében, akik színvonalas műsorral örvendeztették meg a nyugdíjas pedagógusokat.

Strasbourg a közsféráért

A strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága szerint is egyértelműen jogsértő az Orbán-kormány „Lex Harrach” törvénye, miszerint a nyugdíjaskorú országgyűlési képviselők a nyugdíjuk mellett a politikusi fizetésüket is felvehetik, miközben minden közsférában dolgoznak megtiltották azt.

A bíróság megerősítette, amit a Párbeszéd Magyarországért (PM) már régóta követel: a kettős juttatás tilalmát ki kell terjeszteni a képviselőkre is. A PM társelnöke, Szabó Tímea utoljára december elején nyújtotta be a kettős juttatás tilalmáról szóló javaslatát, arra figyelmeztetve az Orbán-kormányt, hogy ha elutasítja, akkor nemcsak jogsértést követ el, de tömeges perindítások várhatók százmillió kártérítéssel, az adófizetők zsebéből.

Szüdi János

A BEFŐTT ÉS A SPÁJZ

Hol vannak már azok a szép napok, amikor még úgy szólt a nóta: mindent szabad, ami nem tilos. Mára a dal szövege megváltozott: mindent szabad, ami megengedett.

Nincs fontosabb az emberi méltóságnál. Emberi méltóság? Mit is jelent ez a kifejezés? Nehéz megmagyarázni, pedig a lelke mélyén, tudat alatt érezheti, sejtheti mindenki e szónak a lényegét. Érzí, sejti, aki szeret gondolkodni, akinek van önálló véleménye, önbecsülése, vannak kérdései és keresi rá a válaszokat. Érzí, sejti, aki saját sorsának Kovácsa akar lenni. Érzí, sejti? De mit? Talán azt, hogy ember.

Az állam már a spájzban van

Ember, akinek természet adta jogai és kötelességei közé tartozik, hogy döntsön ügyeiről. Természet adta joga és kötelessége, hogy cselekedjen. Természet adta joga és kötelessége, hogy gondoskodjon önmagáról és másokról. Az emberi méltóság természetesen mindenké. Mindenkinek veleszületett joga. Veleszületett joga akkor is, ha sosem gondolkozik el az emberi lét lényegén. Sosem gondolkozik el azon, mit is jelenthet ez a kifejezés. Jelenti ez a kifejezés a cselekvés szabadságát. Jelenti ez a kifejezés, hogy az ember nem válhat eszközzé, tárggyá. Jelenti ez a kifejezés, hogy az ember joga kiteljesíteni, kibontakoztatni önmagát, megvalósítani elképzeléseit. Miért érzik ma sokan, hogy hiányzik valami az életükből? Valami, ami megfoghatatlan. Valami, ami könnyedé teszi az álmokat, szabaddá a levegővételt, élvezetessé a mindennapokat, ünneppé az ünnepeket. Azért, mert ez a hatalom legféltettebb kincsétől fosztotta meg az embereket: az emberi méltóságuktól. Hogyan? Úgy, hogy belopódzott az életünkbe, annak minden zugába. Mindenről tudni akar, mindenbe beleszól. Nem kérdez, csak dönt. Megszab. Számon kér. Közismert hasonlattal élve: az állam már a spájzban van. A figyelő szem feszélyez. A parancszo blokkol. Őszintén csak szívből lehet nevetni.

Mindent szabad, ami megengedett

Hol vannak már azok a szép napok, amikor még úgy szólt a nóta: mindent sza-

bad, ami nem tilos. Mára a dal szövege megváltozott: mindent szabad, ami megengedett. Egészen pontosan: amit megenged a hatalom. Ennek a hatalomnak pedig nincs adakozó kedve. A hajléktalan nem alhat a közterületen. Az utcára kirakott lom az állam tulajdonába kerül. A rokkant nem jogosult nyugdíjra. A munkanélkülinek nem jár a segély. A gyermek hétvégén nem jogosult a vacsorára. A 16 évesnek nem kötelező biztosítani az iskolába járás lehetőségét. Vasárnap nem lehet vásárolni. Valódi híreket magyar nyelven nem lehet hallani. A hatalom megüzente: mindenki annyit ér, amennyije van. Megüzente azt is: meg lehet élni havi 47 ezer forintból. A hatalom bebizonyította, azt vesz el – nyugdíj, dohánybolt, föld, iskolaépület –, amit és akitől csak akar. Mint ahogy azt is világossá tette: csak az boldogul, aki beáll a sorba, aki engedelmes, aki kiszolgálja a hatalmat. Senkinek nem jár semmi. A hatalom dönt. A hatalom úgy dönt, ahogy akar. A hatalom szabadon

A tanfelügyelő, ha nem „tanfelügyelő”, bent van a nevelőtestületi szobában. Mindent lát, mindent hall.

mérlegel. Akinek nem jut, akinek nem tetszik a döntés, ha elég bátor, káromkodhat, rázhatja az öklét. Sokkal többet nem tehet. Segítséget nem kaphat, nem tud kérni, nincs kihez fordulnia. Mindenütt azzal találja szemben magát, aki ügyében döntött: a hatalom képviselőjével. A közigazgatás – a kormányhivatalok – a hatalom részei. A hatalom emberei ülnek az Alkotmánybíróságban. A hatalom embere az ombudsman, a legfőbb ügyész. Egyre több azoknak a bíróknak a száma, akik a mai hatalomtól kapták megbízatásukat.

Szóljon újra a Nemzeti dal!

Mára mindenki kiszolgáltatottá vált, mivel nincs jogrend, megszűnt a jogállam. A hatalom tetszés szerint hoz, átír, módosít törvényeket, jogszabályokat. Sőt sokszor még annyi fáradságot sem vesz, hogy szabályozzon. Jogon kívüli eszközökkel irányít. Erről a helyzetről a pedagógusok sokat mesélhetnének. Mesélhetnének, ha mernének. Nem mesélnek! Nem mesélnek, mert félnek! Félnek, s nem is alap-

talantul. Az ellátórendszer legnagyobb része állami fenntartásba került, s beolvadt egy hivatalba. A pedagógusok túlnyomó többségének egy személy a munkáltatója: az állami intézményfenntartó központ, a hivatal elnöke. Így nehezen lehet elképzelni, hogy munkahelyet változtathat az, aki „problémásnak” bizonyult valahol. Az állami és önkormányzati intézmények igazgatóit a miniszter nevezi ki és menti fel. Így az állam közvetlen képviselőivé váltak. Az állam totálisan szabályozta a pedagógus munkavégzését. Kötelező tantervek, kötelező tankönyvek, kötelező pedagógus-segédkönyvek, amelyek végrehajtását állami – öt évenként, óralátogatás keretében – tanfelügyelet ellenőrzi. Az állam előírta azt is, hogy intézményi önellenőrzés keretében két évente minden pedagógus munkáját értékelni kell. Az értékelést azonban meg kell küldeni az Oktatási Hivatalnak. Az állam és az önkormányzat intézményei keretében foglalkoztatott pedagógus tagja a Nemzeti Pedagógus Karnak, amely etikai kódexet adott ki. Az etikai kódex szövege így is, úgy is érthető. A pedagógus elmarasztalása állásvesztéssel járhat. A pedagógusoknak pályafutásuk során két alkalommal részt kell venniük

egy minősítési folyamatban, amelyet az Oktatási Hivatal szervez. Ennek keretei között – óralátogatás beiktatásával – többnyire szubjektív alapon mérlegelik megfelelőségüket. Ha a megismételt eljárás sem sikerül „átmenni”, a törvény erejénél fogva elveszítik állásukat. Az állam mintegy 5 ezer pedagógust „mesterpedagógussá” nyilvánított. Ők a tanfelügyelők. A tanfelügyelő, ha nem „tanfelügyelő”, bent van a nevelőtestületi szobában. Mindent lát, mindent hall. A Nemzeti Pedagógus Kar etikai eljárását az etikai vétség gyanújáról való tudomásszerzés alapján hivatalból kell megindítani.

Aki meg akarja őrizni önbecsülését, emberi méltóságát, könnyen úgy járhat, mint a felcsúti juhász. Itt csak a közös fellépés segíthet! Nem a spájzot kell bezárni! Az államot kell kiseprűzni onnan! Vissza kell adni a spájzot a befőtteknek! Az összefogás jelképe legyen az a dal, amely kivételesen méltán viseli címében a „Nemzeti” jelzőt.

(Megjelent a Népszavában 2015. december 24-én)

Spiró György

A Facebookról jelentjük

MONDÓKA

A nemzet napszámásai, tartja a mondás a tanárokról, és a kormányzat úgy is bánik velük. Korlátozza a tanszabadságot, és korlátlan önkritikát vár el tőlük az őket a KLIK és a Nemzeti Pedagógus Kar alá behajtó oktatáspolitikai. Az önálló gondolkodás igényét egyre inkább megelőzi az összeszerelőüzem-kompatibilis oktatás, közben pedig központi irányelvek, etikai kódexek, portfólióminták tere-lik karámba a pedagógusokat. Ha a szerzőnk szatírájában idézett ukázokban bárki a valóságra ismerne, az egyáltalán nem a véletlen műve.

**Tisztelt Klebelsberg Intézményfenntartó
Központ!**

Tisztelt Nemzeti Pedagógus Kar!

Okleveles általános iskolai tanárként (fénymásolat mellékelve) azzal a követeléssel fordulok Önökhöz, hogy fegyelmi büntetésemet visszavonni, erkölcsi és anyagi káromat megtéríteni, az általam megmentett életek ellenértékét a számlámra átutalni, valamint a rendszert megváltoztatni szíveskedjenek.

A Pedagógus Önértékelési Csoport azzal vádolt meg, hogy nem töltöttem fel a nyilvános netes felületre az önértékelésemet, vagyis nem tettem közhírré, hogy az általam költött mondókában nemzetrontó eszméket terjesztettem, és ezt a cselekedetemet mélyen megbántam. Ezúton közlöm Önökkel, hogy a vád hamis, és az eszme, amelyet terjesztettem, nem nemzetrontó, és nem bántam meg.

Az Igazgató Úr vezette a Pedagógus Önértékelési Csoport ülését, amely délután négykor kezdődött. Az Igazgató Úr magához ragadta a szót, és közölte: tevékenységem kártékony és nemzetellenes, ezért súlyos büntetést javasol.

Az ülés előzménye, hogy az Igazgató Úr aznap délelőtt tíz óra előtt pár perccel behívatott az igazgatói irodába, ahol becsöngetésig négy szemközt mentegőzött. Azt mondta: többen is bejelentést tettek ellenem, és ha nem indít vizsgálatot és nem ítél el, akkor őt rúgják ki. Igazgató Úr tehát tisztában volt velem, hogy a vád koholmány, és pusztán gyávaságból indított ellenem fegyelmit.

A kérdéses mondókát huszonöt éve első általánosban minden tanévben meg-tanítom. Idézem.

„Amikor átkelsz a túloldalra,
Figyelmed semmi meg ne zavarja!
Aki az életét óvni akarja,
Először mindig nézzen balra!
Balra, balra, balra, balra,
Először mindig nézzél balra!”

Az Önértékelési Csoport tagjai, felbátorodva az Igazgató Úr elítélő hang-nemétől, sorra kértek szót, és mind poli-

tikailag, mind erkölcsileg pocskondiáztak és rágalmaztak. Azt követelték, hogy a versikét vonjam vissza, illetve írjam át úgy, hogy a gyerekek először jobbra né-zenek, amikor lelépnek az útestre, és „utána is jobbra, megint jobbra”. Erre azt válaszoltam, hogy akkor garantáltan elgázolják őket. Erre azt kiabálták: vegyem tudomásul, hogy nálunk jobb oldali kor-mány van, és az is marad. A kiabálók kérték, hogy ezt a kijelentésüket vegyék jegyzőkönyvbe a nevükkel együtt, ami meg is történt. Az ülés után ketten né-mán ugyan, de széttárták a karjukat; én ezt bocsánatkérésnek vettem.

Az ülésen kijelentettem, hogy az álta-lam költött vers politikailag semleges, és elképzelni sem tudom, hogy a kollégáknak mi bajuk vele. Az Igazgató Úr erre azt mondta, hogy az általános iskolák számára kiadott Önértékelési Standard Kézikönyv előírásainak megfelelően az adatgyűjtők nem az Önértékelést Támogató Munka-csoport tagjai voltak, hanem további kollé-gák, akiknek a nevét nem kell megadnia, és akiknek a törvény szerint inkognitóban kell tevékenykedniük. (Itt jegyzem meg, hogy utánanéztem, és az „inkognitó” szó a Kézikönyvben nem szerepel!) Az adatgyűj-tők, folytatta az Igazgató Úr, most nincse-nek is jelen. Azt mondta, hogy az intézmé-nyi elvárásoknak megfelelően, amelyeket ő szab meg, a Munkacsoport által kiosztott szülői kérdőíveken is szerepelt a kérdéses mondóka, amit a szülők több mint kéthar-mada kifogásolt, de azok a szülők sin-csenek jelen, mert a PÖCS ülésére nem kell őket behívni. Ne személyeskedjek tehát, javasolta az Igazgató Úr fenye-gtően, mert azzal a hangulatot és a helyze-temet tovább fogom rontani.

Az Igazgató Úr azt is nehezményezte, hogy ezen a héten még nem töltöttem fel a netes felületre az Önértékelési Kérdő-ívet. Az én feladatom az lett volna, mondta, hogy az önértékelésemet folya-matosan töltssem fel az internetes felü-letre, ahogy az Önértékelési Standard Kézikönyv előírja, de én ennek a felhívás-nak nem tettem eleget.

Azt válaszoltam, hogy az önértékelési felületemre az önbírálatomat, a nevelési és oktatási célkitűzéseimet, valamint a „hatékony tanulómegismerési technikák” alkalmazásának általam gyakorolt mód-szereit kéthetente rendszeresen feltöl-töm, ezzel megy el minden második szombat délutánom. Az Önértékelési Csoport egyik tagja erre kijelentette, hogy a kéthetente, az kevés; még hárman értettek vele egyet.

Akkor én elővettem az Önértékelési Standard Kézikönyvet, amit az Oktatási Hivatal tett közzé a neten, és én a saját költségemre kinyomtatam, és minden eshetőségre magammal vittem a fe-gyelmi bizottság ülésére. (Az iskolai nyomtató három éve le van lakatolva, hogy ne pocskoljuk a tintapatront, a papírt és az áramot.) Rámutattam, hogy a Kézikönyvben pontos időhatárok nem szerepelnek, a „folyamatos feltöltés” pedig szerepel ugyan, de sehol sincs defi-niálva. Kértem a csoport tagjait, hogy lapozzák át a Kézikönyvet, és ha találnak definíciót, szóljanak, de csak morogtak, és sem akkor nem lapozták át, sem később nem szóltak.

Az Igazgató Úr felszólítására szavazás következett a „folyamatos feltöltés” ér-telméről. A többség úgy szavazott, hogy napi önértékelésről van szó. „Ez így de-mokratikus” – jelentette ki az Igazgató Úr elégedetten, és azt mondta, hogy amikor legközelebb a két éves vezetői önértéke-lését be kell nyújtania, az erről az ülésről készült jegyzőkönyvet, amely a szavazás eredményét is tartalmazni fogja, köve-tendő példaként a magyarság, valamint a szélesebb közvélemény elé fogja tární.

Akkor halkan megjegyeztem, hogy ugyan miképpen is önértékeltem volna az általam huszonnégy éve tanított mondó-kát, ha az Igazgató Úr a fegyelmi ülés dél-utáni összehívásáról aznap délelőtt, 10 óra előtt kilenc perccel értesített, és a mondóka ellen életemben először ekkor hangzott el kifogás.

(Folytatás a 13. oldalon)

MONDÓKA

(Folytatás a 12. oldalról)

„Ha délelőtt kifogásolnak valamit, az erre vonatkozó önkritikámat miért kell már aznap délből feltöltenem?” – kérdeztem.

Az Igazgató Úr vitát nyitott, és az Önértékelési Csoport többsége azt a változatot szavazta meg, hogy félnaponta kellett volna önértékelnem. Az egyik csoporttag azt is követelte, hogy vegyük jegyzőkönyvbe: én mint vádlott az „önkritika” szót használtam, ami őszintén hazug beállítás, mert az „önértékelés” szó nem önkritikát jelent. Az én szóhasználatom szerint az ötvenes évek gyakorlatára utal hamisan, úgyhogy ez nem egyéb, mint a mi egészen másmilyen korszakunk és rendszerünk rágalmozása. Az Önértékelési Csoport megszavazta, hogy ezt a felszólalást is jegyzőkönyvbe vegyük.

Megjegyeztem, hogy ha félnaponta önértékelünk, akkor azzal félnaponta két-három órát pocskélokunk el, minthogy a netes feltöltés a szerverek túlterheltsége és az iskolai internet korlátozott sávszélessége miatt akadózik, és már a bejelentkezést hétszer-nyolcszor kell megismételni, hogy egyszer végre sikerüljön. Az egyik csoporttag a szavamba vágott azzal, hogy ezek a meghibásodások nem a véletlen művei, hanem pontosan ugyanannak az aknamunkának a részei, amelyeknek egyik fényes példája az általam költött, a gyerekek fejébe erőszakkal belevert csasztuska. A „csasztuska” szó használata ellen kifogással éltem, mert a mondókámat jobbnak tartom, de erről nem szavaztunk, és nem is került jegyzőkönyvbe, minthogy a többiek a szót nem ismerték, én is csak otthon hallottam a pedagógus szüleitől. Idegességemben az „aknamunka” minősítés ellen akkor nem tiltakoztam; most teszem meg írásban, utólag.

Írásbeli igazgatói rovét kaptam, amit tanárok nem szoktak kapni, csak diákok. Egyúttal teljességgel törvénytelenül és önkényesen 20 százalékkal csökkentették a fizetésem, és eltöltötték az írás-olvasás oktatásától, helyette az osztálytermes testnevelésórát kell vezetnem heti hat alkalommal (pénteken kétszer, az elsőt nulladik, a másodikat nyolcadik órában). Olyan „alapvető tanulói kompetenciákat”, mint az ének, határozatlan idejű eltávolításom alatt szintén nem oktathatok.

Három plusz kézimunkaórát kaptam az eddigi négyen felül, a szakfelügyelőnek elvezényelt tanárokat pótlendő, ezek az órák a teljesítményembe nem számítanak bele, és pótlékot sem kapok értük. A büntetés része az is, hogy az eddigi heti egyszeri alkalom helyett heti kétszer kell pedellusként ügyelnem. (A pedellusunk, aki nem tartozik a pedagógus-életpálya-modell hatálya alá, fél éve felmondott, mert 12 éve nem kapott fizetésemelést, az ügyeletet a tanárok között osztották fel, akik túlórapénzt nem kapnak.)

Ott helyben, tanúk előtt szóban tiltakoztam az ítélet ellen, mire az Igazgató Úr kijelentette, hogy örüljek, mert ha kirüg és közmunkásként visszafoglalkoztat, amit megtehetne, a fizetésem felét se kapnám.

A tanulók testi épségének megóvása érdekében a Pedagógus Önértékelési Csoport határozata arra is kötelezett, hogy a testnevelésórákon én is a következő szöveget magoltassam be a gyerekekkel:

„Amikor átkelsz a túlsó oldalra,
Figyelmedet semmi meg ne zavarja!

Amerről jármű közeledik, mindenki nézzen arra,

Csak arra, csak arra, csak arra, csak arra,

Amerről járművek jönnek, te nézzél arra!”

Felhívom a figyelmet a fülsértő prozódiai zökkenőkre, amilyenek az én mondókámban nincsenek, és aminek következtében ezt a mondókát a gyerekek nem tudják majd megtanulni.

Az Igazgató Úr utasítását, amit kiosztott köztünk, és amit szintén előbb kellett megfogalmaznia, alább idézem:

„Az úttesten való átkelést a testnevelési órán, tantermi körülmények között kell gyakorolni úgy, hogy a jeles tanulók a kamionok, a jó tanulók a buszok, a közepes tanulók a villamosok, az elégséges tanulók a gépkocsik legyenek. Figyelni kell arra, hogy a kamionok és a buszok fékútja hosszabb, mint a gépkocsiké. Akik nem kamion, buszt stb. alakítanak, azok alakítják a kerékpárosokat és a gyalogosokat. A járművek az ablak felőli padsorból indulnak, és az ajtó felőli padosor és a fal között állnak meg. Zebrát a padok egymás mellé tolása révén lehet és kell kialakítani. Amikor a pad zebraként üzemel, akkor a tanulók kivételesen felléphetnek

rá. Emiatt a padokról az ilyen órák előtt mindent el kell pakolni. A padok között balesetveszélyes rés nem hagyható. A padokra való fel- és leugrás, akárcsak a járművekről, tilos. Ügyelni kell arra, hogy a zebrákat a következő órára visszatolják, a cipőnyomokat és az esetleges vérnyomokat eltüntessék.”

Igazgató Úr kijelentette, hogy a fegyelmi határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. Emiatt ezennel a Fenntartóhoz és a Pedagógus Karhoz fellebbezek, előbbihez az iskolám ellátása tartozik, utóbbinak a megkérdezésem nélkül tagja lettem, tehát elvárom, hogy az érdekeimet megvédje, ha betartom az Etikai Kódexét, márpedig betartom.

A Klik Módszertani útmutatója szerint: „A gyermeket megilletik az alapvető emberi jogok, és további jogként fogalmazódik meg a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemre és gondoskodásra való gyermeki jog.” Az általam megkérdezett jogi szakértők szerint az élethez való jog a szükséges védelem körébe tartozik.

A Módszertani útmutató az 1.1 pontban így fogalmaz: „Minden gyermeknek joga van az élethez.” A 2. pontban ez olvasható: „Elhanyagolás, veszélyeztetés vagy bántalmazás esetén a gyermeknek az élethez, emberi méltósághoz való alapvető joga sérül...” Szakértők szerint ha a gyerekek nem tanulják meg, merre nézzenek az úttesten, iskolai elhanyagolás forog fenn.

A Nemzeti Pedagógus Kar Etikai Kódexében áll a következő alapelv: „Munkánkat mindenekelőtt a nemzet érdekében, a gyermekek, tanulók mindenekfelett álló érdekeire kiemelt hangsúlyt helyezve végezzük.” Megítélésem szerint a mondókámmal éppen ezt cselekedtem.

A Kódex „Elévülés” címszó alatt a (12) pontban ezt mondja: „Nem lehet etikai eljárást indítani, ha az etikai vétséget megalapozó cselekménynek az Etikai Tanács tudomására jutását követően hat hónap vagy az etikai vétség elkövetése óta egy év eltelt. (13) Az elévülés határidejének kezdőnapja az etikai vétség megvalósulását követő nap.” Tekintettel arra, hogy a verses mondókát 25 (huszonöt) éve tanítom, etikai vétséget akkor sem követtem el, ha elkövettem, ugyanis az már 23 éve és 364 napja elévült volna.

(Folytatás a 14. oldalon)

MONDÓKA

(Folytatás a 13. oldalról)

Ha az lenne a probléma, hogy etikai vétségben nem marasztaltak el, tehát fel sem vagyok menthető, az Önök figyelmébe ajánlom a Kódex következő passzusát:

„(14) Etikai eljárás indítható: a) hivatalból; b) a Kar tagjának önmaga elleni etikai eljárás megindítására vonatkozó kérelmére; c) panasz alapján.”

Kérem tehát, hogy felmentésem érdekében önmagam elleni etikai eljárás megindítására vonatkozó kérelmemet befogadni szíveskedjenek. A Kódexben erre vonatkozólag a következő áll: „(16) Az etikai eljárást a (12) pontban meghatározott időpont bekövetkezésén túl is meg kell indítani, ha annak lefolytatását a Kar tagja kéri maga ellen.” A Kódex 2015. november 14. óta van érvényben.

Felmentésem ügye mellett kártérítési igényemmel is fordulok Önökhöz.

Azon 24 (huszonnegy) év alatt, amióta tanítok (jogilag 25 éve, de a két születési szabadságomat levontam), tanévente átlag 6 (hat) osztályban voltak óráim, az osztályok létszámának átlaga 21, ez összesen 3024 gyerek, lefelé kerekítve 3000 (háromezer). Valamennyien megtanulták és alkalmazták a mondókámat. Ha egyetlen magyar élet eszmei értéke 10 000 (tízezer) forint, az általam megmentett magyar életek összértéke 30 000 000 (harmincmillió) forint. Ezt az összeget szíveskedjenek a számlámra átutalni,

számlaszámom a mellékletben. A magyar életek értékéről csatolom a szakértők véleményét, akik egy szlovák gyerek életének értékét 11 000 Ft-ban, egy lengyelét 13 000 Ft-ban, egy cseh gyerekét 26 000 Ft-ban határozták meg. Egy orosz gyerek életének értéke 1150 Ft, egy kínai gyereké 14 Ft. A nyugat-európai értékek, mint a mellékletben látható, két nagyságrenddel magasabbak, mint a miénk.

Havi bruttó 227 000 forintos fizetésemet büntetésből havi bruttó 45 400 forinttal, 20 százalékkal csökkentették, ezt azonban merő gonoszságból a nettó fizetésemből vonták le, ami nem 20 (hús), hanem 32 (harminckett) százalékos levonást jelent. Ezt a 32 százalékos levonást is kérem visszautalni a kamatos kamatokkal együtt.

A biztosítási szakértők véleményének ára 265 000 forint + áfa. Kérem a Kliket és a Nemzeti Pedagógus Kart, hogy ezt az összeget is szíveskedjenek a számlámra utalni. Az ingyenes jogi szakértők költségtérítésének összegét, ami nettó 687 149 Ft, mint a mellékletben látható, szintén kérem vissza.

A szükséges szakértői díjak előteremtéséhez kénytelen voltam személyi kölcsönt felvenni, a kamatait szintén kérem megtéríteni. A mellékletben minden személyes adatomat (név, cím, taj-szám, adóazonosító, számlaszám) megtalálják a kamatszámítással együtt, amely a jövő hó 1-jei határidővel értendő.

Amennyiben a Klik és a Nemzeti Pedagógus Kar nem intézkedik haladé-

ktanul és kedvezően, a strasbourgi bírósághoz fordulok, amelynek űrlapját már kitöltöttem, esetemet a megfelelő rubrikában leírtam, az összes csatolandó iratot pedig lefénymásoltam, úgyhogy bármelyik pillanatban postára adhatom.

Egyúttal felszólítom a Klikeket és a Nemzeti Pedagógus Kart, hogy a közoktatásból az utóbbi négy évben kivont összeget, szakértők szerint 420 (négy-száz-húsz) milliárd forintot, azonnali hatállyal utalják át az Oktatási Minisztérium számlájára, amelyet kérek újra megalapítani. A jövő évre, 2016-ra javasolt további 126 milliárdos elvonást értelemszerűen ne hajtásák végre.

Felszólítom az új Oktatási Minisztérium illetékeseit, hogy a közoktatást 20 (hús) éves korig tegyék kötelezővé, a 74 000 (hetvennégyezer) általános iskolai tanár fizetését pedig emeljék fel az egyetemi docensek fizetésének legalább a kétszeresére. A docensek átlagfizetése az egy főre eső magyar GDP, a 10 500 euró (3 286 500 Ft) 76 százaléka, vagyis havi 208 145 Ft. Ennek a kétszerese, amit követelünk, 416 290 Ft. Ez összesen 307 milliárd forint, bőven kijön az oktatásból a közelmúltban kivont, és most azonnal visszafizetendő pénzek keretéből. Az általános iskolába járó 750 000 gyerek sorsa van a kezünkbe letéve.

Sürgős intézkedésükben bízva üdvözléssel

(A hvg.hu cikke december 26-án jelent meg az OktólCafén)

MILYEN IS A MAGYAR SZÜLŐ?

Vakmacska néven írta meg véleményét a szülő és az iskola kapcsolatról a Facebookon valaki, vélhetően maga is szülő. Az írás egy részét idézzük.

„A szülő ideje és ismeretei is korlátozottak: nem az oktatási rendszert akarja megismerni, hanem a gyerek lehetőségeit, ezért információi hiányosak. A szülő magáról a tanmenetről, tantárgyakról nem kap információt, azon túl, hogy amikor kézhez vette, már beleolvashat a gyerek könyveibe, más kérdés, hogy se most, se korábban nem kérdezték, elégedett-e a gyerekbe töltendő információhalmaz minőségével vagy tartalmával. Visszajelzésre nincs mód, se a kiadót, se a tankönyvíró, se a tanárt, se a minisztériumot nem érdekli, mit gondol a szülő iskoláról, tanításról.

A szülők igenis egyetértettek sok mindennel, ami az oktatási kormányzat kitalált, még ha a megvalósítás során rá is jöttek sokan, hogy nem ilyen lovat akartak. De a mai oktatáspolitikai kritikáik nem árt, ha figyelembe vesszük, mikor a szülővel számolnak, hogy:

- a magyar szülők nagy része nyíltan vagy burkoltan szegregációpárti,

- a magyar szülők még mindig tekintélyes hányada nem ellenzi se a „katonás” stílust, se a büntetésen alapuló nevelést, se a frontális (én magyarázok, te hallgatsz) módszereket,

- a magyar szülők egy része egyáltalán nem kifogásolja az erőszakos beavatkozást az oktatási struktúrába,

- a magyar felnőtt, beleértve a szülők nagy részét, nem túl sikeres a konfliktuskezelésben,

- a magyar szülők, más országban élő társaikhoz hasonlóan, nem feltétlenül tiltakoznak a túlerhelés, túlzott ismerethalmaz ellen,

- a magyar szülő, a magyar felnőtt se ismeri eléggé a kooperatív tanulási módszereket, a magyar felnőttek nagy része nem jó csoportmunkában, csoportos, legális, nyílt érdekérvényesítésben, a különalkuk és mutyik nélküli világban való érvényesülésben,

- a magyar szülő elég jól látja az egyéni külön utakat és a csoportos érdekérvényesítés előnyeit és hátrányait,

- a magyar szülő is szívesen tolja át a felelősséget iskolára, kormányra, amikor a gyerekek későbbi karrierjéről van szó.

Forrás: Facebook

MICIMACKÓ GÖRBE TÜKRE

Íme, M. T. úr, amint bukdácsol lefelé a lépcsőn, kopogtatva feje búbjával, kipp-kopp, minden lépcsőfokon egy koppanás. Előtte EMI, az ő gazdája. Amennyire M. T. értelme terjed, meg van győződve róla, hogy ez az egyetlen módja a lépcsőn való közlekedésnek. Néha ugyan kétség fogja el, mintha lehetne másképp is, de ezt csak akkor tudná megfontolni, ha egy pillanatra megállnának a lépcsőn, és módjában volna fontolgatni. Talán akkor sem.

Különben is épp most ért le a lépcső aljára, és hajlandó nektek bemutatkozni:

- Magyar Tanító. ...
- ... Egyébként M. T. néha játszani szeret, néha pedig leül szemben a kandallóval, és ilyenkor mesélni kell neki. Ma este...
- Mesélünk? M. T.-nek mesélj valami szépet – mondotta EMI.
- Megpróbálhatom – mondtam én.
- Milyen mesét szeret?
- Mesét saját magáról. Ő már egy ilyen Tanító.
- Értem.
- De szépet!
- Majd meglátjuk – mondtam én.
- Hát lássuk!

Réges-régen, valamikor az ősidőkben, de legalábbis múlt péntek előtt M. T. egy erdőben élt, saját kunyhójában, Nemzet Napszámosa név alatt.

(– Mi az, hogy Nemzet Napszámosa név alatt? – kérdezi EMI.

- Ezt úgy kell érteni, hogy ez a név állott az ajtaja fölött aranybetűkkel, és ő ott lakott. Alatta.
- M. T., azt hiszem, nem tudta ezt eddig – mondja EMI.

– Most már tudom – szólal meg egy dörmögő hang.

– Akkor talán folytatam – jegyzem meg kissé sértődötten.)

Egy napon, amikor kint sétált az erdőben, egy tisztásra ért, és a tisztás közepén állt egy jókora tölgy, és a tölgy koronájából hangos döngicselés és zümmögés ütötte meg a fülét.

M. T. letelepedett a fa alá, két kezébe temette a fejét, és gondolkodni kezdett.

Így kezdte: „Ez a zsongás jelent valamit. Olyan nincs, hogy csak zsongás van meg zsi-vaj, és az nem jelent semmit. ... amennyire az én műveltségem futja, az egyetlen elképzelhető ok, ami valakiket örömteli zivajra indíthat, abban a tényben leli magyarázatát, hogy az illetők kisgyerekek.”

Azután még hosszasan gondolkozott, és így fejezte be: „Ami pedig azt illeti, ha valaki már gyerek, ezt a minőséget arra szokta felhasználni, hogy játszik.”

Ezek után felállt, és így szólt:

– A tanításnak pedig egyetlen értelmes célját abban látom, hogy a játék örömeivel és a közös élmények fonalán jussunk el a tudás birodalmába. Hogy boldog gyermekkoruk legyen, hogy együtt költsük el a mézesodú tartalmát.

És már kapaszkodott is a fára.

És kapaszkodott, és kapaszkodott, és kapaszkodott, és miközben kapaszkodott, egy kis dalt dúdolt, csak úgy, saját magának.

Ez a kis dal így hangzott:
Erdei körökben az a nézet,
hogy a medve szereti a mézet,
és ez nem csak afféle szerény vélemény,
ez tény, tény, tény.

Azután egy kicsit tovább kapaszkodott... megint egy kicsit tovább... és még egy kicsit tovább.

De közben egy másik verset költött:

Ha kisgyermek volna a méhecske,
iskolában gyűlne a mézecske,
s ha a tanító volna a medve, amit feltehetek,
nem kéne megmászni ennyi emeletet.

Tudniillik közben egy kicsit elfáradt, azért lett a vers ilyen bánatos. Már majdnem egészen fönt volt, de amint rálépett az egyik ágra...

Reccs!!!

– Segítség! – suttogta M. T., de csak halkan és finoman, hogy ne zavarjon vele senkit, miközben a két méterrel alatta terpeszkedő ág felé zuhant.

– Tulajdonképpen... – mondotta a három méterrel lejjebb nyúló ágra pottyanva.

– Véleményem szerint... magyarázta tovább két bukfenc között, miközben öt méterrel alább került – csak azt akartam mondani...

– Természetesen ebben az esetben... – folytatta udvariasan, miközben rekordsebességgel zuhant keresztül a következő hat faág között.

– Feltevésem szerint mindez csak azt jelenti... – határozott végre, elbúcsúzva az utolsó faágtól, hogy további három bukfenc árán végre kecsesen elhelyezkedjék a reketyebokorban. – ...azt jelenti, hogy bizonyos szempontból nagyon szeretem a mézet. Egyébként pedig: segítség! ...

... s a következő pillanatban már hallottam – kipp-kopp, kipp-kopp –, ahogy M. T. úr feje hozzáütődik a lépcsőfokokhoz.

Antal Lajos (magyar tanító)

ÁRPI BÁCSI

„A kis történetek a nagy emberekről tudják néha a legtöbbet elmondani. Ezért gondoltunk arra, hogy *Göncz Árpád* emlékét úgy is megörizhetjük, ha válogatunk a róla szóló anekdotákból, visszaemlékezésekből, és néhányat belőlük közzéteszünk.” Többek közt ezzel indokolta *Dési János* a *Noran Libro* Kiadónál december 8-án megjelent *Árpi bácsi* című kötet kiadását. Ebből idézünk ide kedvcsinálónak egy, a köztársasági elnökre nagyon is jellemzőt. E sorok írója pedig maga is nagy megtiszteltetésnek veszi, hogy egy másik, röpké történettel ő is hozzájárulhatott az összeállításhoz. *M. I.*

„Göncz elnökségének elején még egy óbudai körgangos házban lévő lakásban lakott továbbra is. Körfolyosó ide vagy oda, a testőr jár. Nem volt hova állítani a szerencsétlen őrt, ezért az ajtó elé vezényelte a parancsnoka, a gangra.

Göncz nem bírta sokáig nézni az ajtaja előtt strázsáló fiatalembert, és vitt neki egy hokedlit, üljön le, ha már idevetette a sorsa. Az őrszabadkozott, hogy neki szolgálatban azt nem szabad, de az új elnök csak kötötte az ebet a karóhoz. Van, aki úgy meséli, hogy az őrszabad maradhatott, más pedig úgy, Göncz a fegyveres erő főparancsnokaként parancsba adta neki, hogy igenis üljön le. Másvalaki még azt is hozzáteszi, hogy Göncz Árpád felesége, Zsuzsa néni félóránként ki-

szaladt, hol egy teával, hol egy kis uzsonnára való harapnivalóval az őrhöz. Sőt, még a bablevesből is adott neki, amit ebédre készített.

Egy nap nyílt az ajtó, és megjelent benne az elnök. Az őrszabad vigyázba merevedve tisztelgett neki, de közben döbbenetben konstaltá, hogy a védett személy egy vödör szeméttel baktat a hátsó lépcsőház felé. Az őrszabad a tőle telhető legnagyobb tisztelet hangján kérdezte az elnök urat, hogy mégis hova lesz a séta. Miután a vödör szemét elég egyértelművé tette a szituációt, Göncz szép lassan, alaposan elkezdte magyarázni a fiatalembernek, hogy csak ide, a kukához, ne igduljon, mindjárt jön vissza. A tartalék őrszabad már kezdte mindketten sejtetni, nem a legegyszerűbb védendő személyt kapták – már pattant is, hogy »tessék csak hagyni az elnök úrnak, majd én leviszem«. Göncz kissé indignálódva jegyezte meg, hogy sajnos a szemét az ő feladata szokott lenni, nem nagyon látja okát, hogy épp most változtasson ezen.

Így hát megindult a menet. Elöl a Magyar Köztársaság elnöke, kezében a szemetesvödörrel, mögötte két szálfatermetű, egyenruhás őrszabad. Mondjuk, arról nem szól a fáma, hogy a későbbiekben is ragaszkodott volna a régi szokásához, vagy mégsem kívánt rendszeresen őrkíséretében közlekedni a házban, ahol évtizedek óta élt.”

FERENC PÁPA ÉS A VILÁGVÉGE

Felröppent a hír: most már aztán tényleg vége a világnak, mert *Ferenc pápa* karácsonyi beszédében azt mondta a Szent Péter téren összegyűlt tömegnek, hogy az idei lehet, hogy az emberiség utolsó karácsonya lesz. Sőt még azt is mondta, hogy ez már a „végidők” kezdete, és valószínű, hogy jövőre ilyenkor már felismerhetetlen lesz a világ. Mert ezt megírták az újságok is.

Ha finoman akarok fogalmazni, nagyon valószínűtlen, hogy ilyen kijelentést tett volna Ferenc pápa. Eleve a római katolikus egyház vezetői részéről régóta nem divat apokaliptikus kijelentéseket tenni. Különösen Ferenc pápa eddigi tevékenységével áll szöges ellentétben egy ilyen megnyilvánulás. Ferenc pápától nem áll távol, hogy beszólogasson a világnak, de ezt sokkal finomabban, elegánsabban és okosabban teszi. De hogy a keresztények, a kereszténység pusztulását jósná? Több mint valószínűtlen. Gondoltam, megér egy kis kutatást, mit is mondott a pápa. A pápa minden egyes megszólalását figyelemmel kezeli a világmédia, egy ilyen horderejű kijelentés biztos nem sikkadna el.

Először is megnéztem a pápa ünnepi beszédének összefoglalóit, ezekben sehol nem szerepelt ilyen kijelentés.

Körbenéztem az internet magyar részén, hogy is terjedt nálunk a hír. A sok facebookos és blogos véleménynyilvánításban az volt a közös, hogy senki sem nevezett meg forrást, hogy honnan van a hír, csak tényként közölte, és rögtön véleményt is nyilvánított róla.

Az első ígéretes nyomnak egy blikkes link tűnt. Hiteles forrásnak kicsit túlzás, de mégiscsak a magyar média egyik meghatározó szereplője. A link a pápa karácsonyi beszédéről szóló cikkre mutatott. De csalódnom kellett, itt sem a cikkben szerepelt a kijelentés, csak az egyik olvasó kommentálta, természetesen mint tény.

Végül a legmértékesebb forrásnak a Hetednap Adventista Egyház Újfehértói Gyülekezetének honlapja bizonyult. A cikk címe már finomít, már csak lehet, hogy ez lesz az utolsó karácsony. Íme az ő bejegyzésük teljes terjedelmében.

„A pápa szerint lehet, hogy az idei lesz az utolsó karácsonyunk

Ferenc pápa azt mondta a Szent Péter téren összegyűlt tömegnek, hogy az idei lehet, hogy az emberiség utolsó karácsonya lesz.

Komor beszédében a pápa kifejtette, hogy a jelenlegi kaotikus állapot már a »végidők« kezdete, és valószínű, hogy jövőre ilyenkor már felismerhetetlen lesz a világ.

A harmadik világháború kezdetét már korábban bejelentő Ferenc pápa a hónap elején a Szent Márta-házban tartott miséjében »színjátéknak« nevezte az idei karácsonyt.

Korábban, decemberben a következő kijelentést tette: »Közeleg a karácsony. Lesznek fények, partik, égősorokkal díszített fák, még betlehemes játékok is – minden a megfelelő díszítésben – miközben a világ folytatja a háborút.«

A 79. születésnapját csütörtökön betöltő pápa hétvégén a tömeg előtt fejtette ki nézetét: »Míg a világ éhez, izzik és egyre jobban károsba süllyed, fel kell ismernünk, hogy a karácsonyt ünneplők részére lehet, hogy az idei lesz az utolsó.«

»Hacsak nem ismerik fel a békéhez vezető utat, együtt kell sírnunk a nap mint nap növekvő ártatlan áldozatok érintetteivel, és megbocsátásért kell könyörögnünk Istenhez. Ahogyan Jézus és Isten is sír, én is azt teszem.«

Az írás forrásként négy különböző linket adott meg. Az első két link *Doug Batchelor* Facebook-oldalára, mutatott. Ő egy megtért fekete bárány, egy hajdani narkós, akiből mára evangelista lett, és hitszónokként ténykedik.

Az első link az egyik posztjára mutat, amelyben a Time-ra hivatkozva azt írja, hogy a vég elkezdődött, talán ez a karácsony lesz az utolsó. E poszt lefordításával született a magyar cikk. De ebben a posztban sem szerepel semmilyen forrás.

A harmadik link a Time.com egyik cikkére mutat, amelyre *Doug Batchelor* is hivatkozik. De ott olyan idézetek szerepeltek, amelyben a pápa a Földön dúló háborúkról és azok áldozatairól beszél. Semmi világvégejóslat. Ez valószínűleg szúrta a Time szerkesztőinek a szemét is, mert a poszt miatt tiltakoztak a szónoknál.

A magyar oldal második linkje egy két nappal későbbi újabb *Batchelor*-posztra mutat, amelyben már korrigálja szavait a Time észrevételeire hivatkozva. Elnézést kér, és linket ad a Time online cikkéhez. De csak elnézést kér, nem vonja vissza szavait, és nem törli korábbi posztját.

A magyar cikk negyedik linkje (és *Batchelor* egyik magyaríró linkje is) egy *yournewswire.com* cikkre mutat. Ennek az írásnak a címe: „A pápa mondta, talán ez lesz az utolsó karácsony.” Itt szerepel az állítólagos pápai idézet:

„While the world starves, burns, and descends further into chaos, we should realise that this year’s Christmas celebrations for those who choose to celebrate it may be their last.”

Ha valós is az idézet, értelmezési probléma áll fenn. Mert ez a karácsony azon keresztények számára lehet utolsó, akik a háborús övezetekben élnek. De miért is írom, hogy állítólagos idézet? A Your News Wire nem tűnik hiteles forrásnak. A jobb oldali oszlopban ilyen cikkek linkjei szerepelnek: „A NASA riasztást adott ki egy hatalmas aszteroida miatt”; „Susan Sarandon szerint a pápa merénylet áldozata lesz”; „Idegen űrhajó az aszteroida fényképén”; „Hatalmas idegen űrhajó rejtőzik a Hold mögött”

Azért jobban körbenéztem a nemzetközi oldalakon is, de egyetlen olyan forrást nem találtam, amely komoly sajtóterméknek számítana. Nem csak engem érdekelt a kérdés, hogy mondott-e ilyet a pápa. Talán a leghitelesebb külföldi forrás a catholic.com bejegyzése, amelynek fórumában tette fel ugyanezt a kérdést egy olvasó. Az oldal szerkesztői is kutattak a témában, de ők is csak a fenti állítólagos idézet számos közlését találták meg. De egyetlen olyan helyet sem találtak, ahol hiteles forrást adtak volna meg az ominózus kijelentéshez. Ők is úgy vélik, nincs alapja a híresztelésnek. Válaszukat ezzel zárták: nem tartják elképzelhetőnek, hogy Isten kinyilatkoztatást tett volna a pápának, és ő csak célzásokat tenne erre. Jézus egyértelműen kijelentette, ember nem tudhatja meg végőráját. „Arról a napról és óráról pedig senki sem tud, az ég angyalai sem, hanem csak az én Atyám egyedül.” (Máté 24:36)

Még egy fontos apróság. Minden magyar forrás úgy említi, hogy a pápa ezt a kijelentést karácsonyi beszédében tette. Nos, a magyar adventista bejegyzés december 22-én született, akárcsak *Doug Batchelor* posztja. Sőt még a Catholic.com bejegyzése is erre a napra datálható.

Vagyis nyugodtan kijelenthetjük, csaknem teljesen biztos, hogy a hír nem igaz, a pápa ilyen kijelentést nem tett. Viszont remekül lehet aggódni rajta, de ez kevés a magyar rémhírterjesztőknek, akik még tudnak csavarni egyet rajta.

Forrás: <http://toochiee.reblog.hu/ferenc-papa-az-apokalipszis-lovasa>

